

GLAS GORENJSKE

UREJA UREDNIŠKI ODBOR / ODGOVORNI UREDNIK SLAVKO BEZNIK / UREDNIŠTVO IN UPRAVA: KRANJ, SAVSKI BREG 2; TELEFON 475; TEKOČI RAČUN PRI NB KRANJ-OKOLICA
ŠT. 624-T-127 / IZHAJA VSAKO SOBOTO / LETNA NAROČNINA 400 DIN, POLLETNA 200 DIN, ČETRTLETNA 100 DIN, MESEČNA 35 DIN / POSAMEZNA ŠTEVILKA STANE 8 DINARJEV

Turizem in turisti

Iz podatkov, ki so nam na razpolago, je jasno videti, da so se inozemski gostje pred vojno dlje zadrževali v gorenjskem kotu kakor sedaj. V letu 1938 je v radovljiskem okraju prenočilo 158.368 tujcem, v letu 1952 pa so nočnine inozemcev padle na skromnih 22.107. Tujec je v letu 1938 prenočil pri nas 7 krat, v letu 1952 pa je povprečje tujskih prenočanj le 4,1. To je dokaz, da nekaj ni v redu, da morja turizmu ne posvečamo dovolj pozornosti in ne pomagamo dovolj gostinskim delovnim obratom. Znana so primeri, da domači gostje in tujci predčasno

zapustijo naše kraje zaradi slabe postrežbe in pomanjkanja razvedrila. Za inozemstvom močno zaostajamo zlasti v pogledu zanimivih prireditev. Ko se gost posluži vseh ugodnosti in nagleda naravnih lepote, se začne dolgočasti in razmišljati o odhodu. Zlati letos, ko je bil v začetku sezone obisk zelo majhen, bo treba podzvzeti energične ukrepe in storiti vse, da podaljšamo poletno sezono in se pripravimo na zimsko.

Prvi dve povojni leti so privatniki oddajali 1645 ležišč, sedaj pa jih zaradi stanovanjske krize oddajajo 933. Nujno bo povečati turistični stanovanjski fond pri privatnikih in le-te zainteresirati, da se v času poletne sezone utesnijo, kakor pred vojno.

Ob tej priliki naj omenimo in pohvalimo iniciativo blejskega podjetja »Bled Commerce«, ki je v prostorih Kazine v Park hotelu organiziralo gospodarsko razstavo najzbranejših izdelkov obrtno-industrijske dejavnosti Slovenije. Zamisel razstave je res izvrtna in bo vsekakor dosegla svoj namen tudi v turističnem pogledu.

Razvitje sindikalnega prapora »Peč«

Sindikalna podružnica podjetja »Peč« je v nedeljo slovesno razvila lep sindikalni prapor.

Ob slovesnosti je spregovoril direktor Keramično-kemične industrije tov. Bernot, predsednik gospodar. sveta obč. LO tov. Tone Blej in predsednik sindikalne podružnice Andrej Kopitar.

Ta podružnica ima razen Tovarne glasbil edina lastni sindikalni prapor. Zeleti bi bilo, da bi ji čimprej sledile vse druge podružnice.

Priprave na „Gorenjski sejem“

Razstavljalci nas bodo presenetili

Priprave za Gorenjski sejem so v polnem teku. Glavno breme — ureditev razstavnih prostorov — leži vsekakor na tehničnem vodji sejma, prof. Mihevcu. Svoj delovni »štab« ima v nekem razredu, kjer je na tabli razpeta tloris razstavnega prostora. Mihevcu sodelavci, pomočniki in vajenci iz podjetij, marljivo izpopolnjujejo njegove načrte. Sedaj je videti še bolj v grobem, kako bo prostor urejen, vendar že danes lahko rečemo, da bo aranžma za vsakogar prijetno presenečenje. Stene so že prevečene z belim, rdečim in svetlo rjavim blagom, ki so ga prirediteljem posodile gorenjske tekstilne tovarne. Ker razstavljalci svojih izdelkov še niso pripravili, je tehnično vodstvo v skrbeh, kako bo zadnje tri dni pred otvoritvijo; naval razstavljalcev bo delo zelo otežilo. Osnutki razstavišča posameznih podjetij so zelo okusni; nekaj je prav posebno lepih. Nekateri paviljoni bodo razsvetljeni celo s fluorescenčno svetlobo.

Največ prostora sta vsekakor zavzeli na Gorenjskem najbolj razvita industrija in obrt. Tekstilna in čevljarjska industrija, mizarji in čevljarji — obrtniki, bodo razstavili najnovejšje izdelke. Med razstavljalci bodo tokrat tudi ljubljanska podjetja in podjetja, ki so žela uspeh že na Zagrebškem velesejmu. Sejmski prostor pred stavbo bodo izkoristili predvsem za razstavitev montažnih hišic, poljedelskih strojev in za prikaz komunalne dejavnosti. Letos se je pripravilo toliko podjetij, da je razstavnega prostora zmanjkalo, čeprav je veliko večji kot lani. Zato je moral prireditelj vse zadnje prijave odkloniti. Razstavljalci o svojih načrtih glede opreme razstavišča in glede izdelkov vztrajno molčijo — menda zaradi medsebojne konkurence. Morda pa tudi zato, ker lučjeje ogledovalce in kupce presenetiti. Novost bodo stojnice, kjer bodo podjetja prodajala svoje izdelke na drobno, upamo da po konkurenčnih in znižanih cenah!

Gospodarska razstava na Bledu

V soboto so na Bledu odprli stalno gospodarsko razstavo, ki naj seznanja domače in tuje goste z napredkom naše gospodarske dejavnosti, predvsem z izdelki, namenjenimi za izvoz. Prireditelj, »Bled-Commerce«, je dobil za razstavo primeren prostor na galeriji Kazine (Park hotel). Predsednik upravnega odbora razstave je pred otvoritvijo v krajšem nagovoru obrazložil zbranim gostom pomen razstave in se zahvalil vsem, ki so »Bled-Commerce« gmotno podprli, predvsem OLO Ra-

dovljica, Gostilski ter Obrtni zbornici. Na razstavi, ki bo odprta do 20. septembra, sodelujejo predvsem gorenjska podjetja s svojimi najboljšimi izdelki. Načrti tov. arh. Kranjčiča za opremo razstavišča se bistveno razlikujejo, od doslej izdelanih sličnih načrtov. Pulte, stojala in vetrine so izdelala gorenjska mizarjska podjetja in obrtniki. Moderne stole in mize pa so napravili v Dupičji pri Kamniku. Krepko so zastopani na razstavi tekstilci iz Kranja, Trziča, Majšperka in Zapaž, tovarne pletenin, klobu-

kov in športnih potrebščin. Tu di na Gorenjskem močno razvita usnjarska industrija je zastopana s kvalitetenimi izdelki. Svoje proizvode razstavlja jo tuč gumarji iz Kranja. Poleg tega vidimo elitne izdelke izvozne konfekcije in kozmetične proizvode. Jeseniške železarji, Tovarna kos in srpov iz Trziča in umetni kovač iz Kroke zavzemajo vidno mesto na razstavi. »Iskra« iz Kranja pa je poleg popularnih projektorjev razstavila svoj najnovejši proizvod — ozkotračni kinoprojektor.

BLED — biser in turistično središče Gorenjske

Revolucionaren lik člana ZB

se mora jasno odražati v našem vsakodnevnem delu

Premalo sodelovanja s Socialistično zvezo - Skrb za otroke padlih borcev - Aktivnost naših odborov ZB

mlj svetih, to je tam, kjer skuša dantes sovražnik bolj ali manj odkrito slabiti njih revolucionarnost.

Da je organizacija Zveze borcev kranjskega okraja sposobna mobilizirati širok krog ljudi, nam dokazuje delo aktivnih odborov v Goričah, Trziču, na Jezerskem, v Žireh, v Kranju, v Predvoru, Naklem, Zalem logu in Predosljah. Delavnost teh organizacij se odraža v organiziranju številnih partizanskih proslav ob 11. obletnici poljske vstaje, 11. obletnici bitke v Dražgošah, zlasti pa ob 11. obletnici ustanovitve Kokrškega odreda — doslej največje partizanske proslave na Gorenjskem. Poleg teh velikih proslav v spomin na glavne dni narodnoosvobodilne borbe so bile še številne manjše proslave v hribovskih partizanskih krajih, partizanske patrolje, ki so obiskovale naše zveste partizanske družine in prizadevanje, da bi se mladina spoznala s kraji velikih borb itd.

V preteklem letu je bilo odkritih več spomenikov in spominskih plošč žrtvam NOB. Veliko skrb so organizacije ZB posvetile tudi pomoči otrokom padlih borcev. Materialna pomoč, ki so jo v glavnem prispevali naši delovni kolektivi, je bila večidel razdeljena med partizanske kraje. Največji problem pa je vključevanje otrok padlih borcev v delo in uk. V Solo Save, Iskre, Tekstilni tehnikum ter v tovarno Tiskarstva in Pletenina je bilo sprejetih 39 otrok, zaradi nezadostne in slabe šolske izobrazbe pa je ostal problem vključitve 41 otrok še odprt. Na pobudo Zveze borcev in s pomočjo Sveta za prosveto je bil v Kranju ustanovljen pripravljalni razred, kjer naj dobe ti otroci izobrazbo, potrebno za vključitev v industrijske šole. Vprašanje je tudi, kako zaposliti 200 mladincev v starosti od 14 do 19 let. Glavna ovira za zaposlitev teh je pomanjkanje stanovanj. Dolžnost oblastnih organov in delovnih

kolektivov je, da mladincem preskrbe primeren posol.

Organizacije so premalo skrbale tudi za pravilno zaposlitev starih borcev; marsikatero podjetje nima pravega razumevanja zanje.

V razpravi je tov. Fajfar poudaril, da morajo naše organizacije, zlasti na vasi, aktivnejše razvijati tradicije NOB, njeni člani pa postati nosilci naprednih idej, kajti marsikje se čuti, da aktivnost starih borcev popušča, na pozicije pa prihajajo špekulantska elementa, ki jim ni glavna skrb razvoju vasi, ampak lastni interesi.

Draga Rome je obširneje govorila o problemih vojnih sirot. Ti otroci pogrešajo prijetnega okolja. Toda če jim ne moremo omogočiti življenja, kot bi ga imeli doma, v svojih družinah, je naša dolžnost, da jim življenje vsaj delno olepšamo. Naše napredno usmerjene družine naj bi sprejele te otroke medse, kadar le-ti nimajo pouka in dela. Vsekakor to ne bi terjalo velikih gnotnih žrtev, dalo pa bi otrokom vsaj košček družinske sreče. Med počitnicama moramo skrbeti, da bodo ti otroci vključeni v kolonije in letovanja. Veliko skrb pa bo potrebno posvetiti tudi temu, kdo naj dobi štipendijo za nadaljnji študij. Vprašanje otrok padlih partizanov in žrtev terorja je veliko družbeno-politično vprašanje, ki smo ga dolžni reševati vsi, dolžnost ZB pa je, da bdi nad tem.

Letos se bodo začeli praznovati občinski prazniki. Prvi občinski praznik v Goričah, je odlično uspel. Pripravljajo pa se že tudi drugi. 1. avgusta bo občinski praznik v Kranju, ker so v teh dneh 1941. leta sprožili prve strele proti okupatorju borec 1. in 2. kranjske partizanske čete. Ob sličnih pomembnih dneh posameznih krajev bodo organizirale tudi druge občine svoje praznike, kar zagotavlja, da ne bodo veliki dogodki in borbe nikdar pozabljeni.

Dobeno elektrificirano

Dobeno, priznana partizanska vas, je lepa izletniška točka, ki privablja izletnike od blizu in daleč, predvsem iz Ljubljane.

Ze dalj časa so domačini z nezadovoljstvom opazovali zakajene smrdljive in komaj čakali, da jih vržejo med staro šaro.

Končno so posekali dolg, ozek pas gozda od Jabelki do znane partizanske Bramarjeve hiše. Tod je sedaj videti le električne drogeve. Monterji so električno žico vlekli do Srednjega in Gornjega Dobena pa tja do Dovčarja.

V nedeljo, 19. t. m., je vsa, ki je od l. 1941 dalje pomagala partizanom, končno dobila elektriko. Se cesta iz Mengša preko Dobena na Rašico, pa bo Dobeno za izletnike še bolj privlačno.

Priloga z materialom konference SZDL kranjskega okraja bo zaradi tehničnih ovir izšla v eni izmed prihodnjih števil našega lista.

Z apnenjem bomo povečali rodovitnost zemlje

V laboratoriju OZZ so preizkusili zemljo desetih KZ kranjskega okraja in ugotovili, da ji zelo manjka apna. Od 84 vzorcev zemlje jih je imelo zadostno količino apna samo 19, t. j. 22,62%. Druga preizkušena zemlja je vsebovala samo 0,23% apna namesto 3-5%, kolikor ga potrebuje za prehrano in vzdrževanje svojih fizikalnih lastnosti.

Apno veže v lahki zemlji škodljive kisline, v težki pa popravlja fizikalne lastnosti, jo tako zrahlja, da jo je lažje obdelovati. Apno zemljo tudi segreva, povzroči pravilno razpadanje hlevskega gnoja in ohranja organsko snov — humus. Razen tega preprečuje nastanek skorje in pomaga razvoju koristnih bakterij — droboživk. Zadostna količina apna omogoči delovanje fosforja in kalijevih umetnih gnojil, ker se pod vplivom apna pretvarjajo težko raztopljive oblike fosforja in kalija v spojine, ki jih rastlina lahko uporabi za prehrano. Apno ustvarja mrvičasto strukturo zemlje na ta način, da se pod njegovim vplivom zemeljski koloidi sesedejo in zlepijo talne drobce v mrvice, ki se prepletajo z bakterijami in glivicami. V takšni zemlji je dosti zraka, vode, toplote in rastlinske hrane.

Najvažnejši nalogi apna sta torej zmanjševanje kislosti in ustvarjanje mrvičaste strukture zemlje. Brez tega na naših njivah ne bo pridelka.

Kako se izpira apno iz zemlje? Del apna porabijo rastline za svojo prehrano. Večidel pa se izpira pod vplivom vode in pri nepravilnem gnojenju. Tako n. pr. je večje izpiranje apna iz zemlje po obilnem gnojenju s hlevskim gnojem ali po podoravanju zelenega gnoja. Zato je nujno potrebno spniti zlasti tisto zemljo, ki ima zelo malo apna. Apno se hitreje izpira po uporabi kislilnih umetnih gnojil: amonijevega sulfata, amonijevega klorida, superfosfata, nitrofoskala, kalijeve soli in kalijevega sulfata. Zato bodimo pri uporabi teh umetnih gnojil previdni!

Vsako zemljo, ki ima majhne zaloge apna, moramo spniti ali peskat (kalcificirati). Na ta način vrnemo zemlji tisto apno, ki ji ga vzame pridelalec, a se izgubi z izpiranjem. To je tako zvano dodatno apnenje ali apnenje na zalogo. Na lahki zemlji trosimo 20 do 25 q zmetlega apnenca ali 15 q žganega apna na 1 ha posevka vsako tretje ali četrto leto, in to pri pridelovanju krompirja, pšenice, rži, ječmene in v ovsu, ajde, lucerne in detelje. Kdaj trosimo apno? Ozi-

mine apnimo na zeleno jeseni ali zgodaj spomladi. Jarine pa zgodaj spomladi. Pesa in krompir apnimo, kadar nista mokra od rose ali dežja, t. j. na suhi list. Travnike in pašnike apnimo jeseni ali spomladi ob suhem vremenu. Tako izboljšamo hranljivost kreme.

Za apnenje naših zemljišč lah-

ko uporabljamo: žgano apno, apnenčev pesek, lapor, kreda, zmetel apnenec-apnenčevo moko ali apnenčev prah, saturacijski mulj.

Čas je, da začnemo z načrtnim apnenjem naše zemlje, ker bosta od tega imela koristi naš kmet in skupnost.

M. S.

Prenos lastninskih pravic v tovarni furnirja v Bodovljah

Precej časa je že, odkar je Okr. ljud. odbor Kranj oddal vse tovarne in podjetja v pristojnost občinskim ljudskim odborom. Le tovarno furnirja v Bodovljah ne. Za to se je odločil OLO iz več vzrokov; v prvi vrsti zaradi neurejenih lastninskih pravic v tovarni, razen tega ima podjetje precejšnje obveznosti do inozemstva, zato ga je treba razširiti in obnoviti strojni park. Vsega tega občina Zminc za sedaj še ne bi zmogla, zato je prav, da se pred prenosom uredijo in rešijo prav vsa vprašanja.

Nacionalizacija tega podjetja je bila prav slabo izvedena. Prejšnji lastniki, bratje Šimic, so v tovarni še danes na vodenih položajih. Direktor podjetja, vsaj videti je bilo tako, ni dovolj energičen, delavski svet in upravni odbor pa sta bila orodje v rokah šimičeve »dinastije«. Sindikalna organizacija sicer obstoji, vendar igra vlogo statista, aktivna Zveza komunistov pa v podjetju sploh ni!

Delavski svet in upravni odbor sta zahtevala razrešitev dosedanjega direktorja, ki je res zagrebel nekaj napak; med drugim ni vedel, da sta zakonca Šimic odpeljala na »komercialno« potovanje v Nemčija (na stroške podjetja). OLO se zahtevo delavskega sveta in upravnega odbora strinja in bo imenoval novega direktorja, vendar po svoji uvidevnosti, ne pa po sugestijah kogarkoli, ki bi mu bila anarhija v tovarni všeč.

V letih 1948 in 1949 so bratje Šimic iz starih strojev in rezervnih delov sestavili nov nož za rezanje furnirja, lokomobil in še nekaj drugih strojev. Ker so to delo opravili v glavnem šimici, se imajo danes za lastnike teh strojev, kljub temu da je bil sestavni material last tovarne. Delavski svet je pri sestavljanju bilance za leto 1952 imenoval cenilno komisijo, ki je ugotovila, da dolguje podjetje prejšnjim lastnikom nič manj kot 6

milijonov 400.000 dinarjev. To so hoteli vnesti v bilanco kot terjatev bivših lastnikov do podjetja. Seveda niso upoštevali, da je bil ves nabavljeni material kupljen po takratnih nižjih industrijskih cenah, ampak so prilicno dobro »kalkulirali« in vzeč za osnovo današnje cene. Ob potrditvi bilance se je vsota »znižala« na 1.900.000 dinarjev, kar je še danes knjiženo podjetju v breme. Prvotne »uslužnostne« cennitve sprva niso hoteli priznati, šimic pa jih je postavil na laž in dokazal, da tak zapisnik obstoji.

Ob 50-letnici gornjesavskih planincev

Slabo vreme ni motilo praznovanja

V dneh od 15. do 19. junja so gornjesavski planinci praznovali 50-letnico ustanovitve planinskega društva za njihov kot. Velike priprave na tabor na Vršču so zajele domala vso Gorenjsko. Na otvoritveno predstavo, ki so jo uprizorili člani ljubljanske Opere, je prišlo z Jesenic in ostalih gorenjskih krajev okrog 4000 gledalcev. Letno gledališče v Ukovi na Jesenicah že dolgo ni sprejelo toliko občinstva. Člane ljubljanske Opere so gledalci nagradili z burim aplavzom; njihovo gostovanje je bilo za vso Gorenjsko izredno doživljeno. Čez dan dokaj ugodno vreme, zvečer ni bilo naklonjeno. Prvo dejanje Ffsterjevega »Gorenjskega slavčka« je bilo odigrano v najlepšem redu in ob izrednem navdušenju občinstva. Drugo pa je motil rahel dež. Po kratkem predstavljanju so nastopajoči z opero nadaljevali. Člani orkestra, ki so igrali pod dežniki, pa tudi pevci in predvsem solisti so dokazali izredno požrtvovalnost, saj so bili pripravljeno odigrati predstavo do konca. Nadaljevanje pa je onemogočila ploha, ki se je vtila ob koncu

drugega dejanja. Kakor številnemu občinstvu, je bilo za predstavo žal tudi nastopajočim, navdušenim nad izredno akustičnim letnim gledališčem in nad številnim občinstvom, saj pred tolikšno množico še niso nastopili. Obljubili so, da bodo prišli na Jesenice ob prvi priložnosti, za kar se jim Jeseničani, ki so bili tokrat prikrajsars za izreden užitek, toplo priporočajo.

Glavne prireditve pa so bile izvedene soboto in nedeljo na Vršču. Na predvečer so z bengaličnim ognjem razsvetlili Roblje, Mojstrovko in Prisojnik. Izpold katerega so fanfare pozdravljale planince in goste, zbrane ob Tičarjevem domu in ob Erjavčevi koči. Prijetno planinsko veselje je trajalo pozno v noč. Naslednjega dne, na dan glavne prireditve, je na žalost slabo vreme motilo planinsko slavo. Zaradi dežja so prišli na Vršč le manjše skupine. Po deveti uri, ko se je nekoliko zvedrilo, se je zbralo ob Erjavčevi koči okrog 200 planincev in ostalih ljubiteljev naših gor. Med njimi so bili predstavniki Planin-

ceva, ki so bili v osnovni šoli med najboljšimi, v gimnaziji pa jim ne gre... Zakaj? Ja, ko bi mogli to razvoljati!

Po mojem poznavanju razmer so na kranjski osnovni šoli večidel starejše učne metode, zlasti v višjih razredih. Učitelstvo je zelo navezano na otroke, kar otroci čutijo in zato vsi z veseljem hodijo v šolo. Če jim pri izpraševanju kdaj spomlet, jim učitelji to sicer zameri, vendar hitro odpustijo.

No, in ti otroci pridejo v gimnazijo. Vse jim je novo, vsak profesor ima drugačno učno in izpraševalno metodo, vsak ima drugačne zahteve. Doigo traja, preden se privadi učence profesorju in profesor učencu. Navadno pride do tega šele drugo leto. Pa ti pridejo z novim šolskim letom kar trije, štiri novi profesorji. Tako, sedaj pa spet skrajša. Spet se bo treba vžvati v tega ali onega profesorja in prav tako

takta, nastaja v razredih tista napeta atmosfera, ki je škodljiva i dijakom i profesorjem. V nižji gimnaziji so večidel še otroci, stari izpold petnajstih let, ki bi jim moral biti profesorji prijatelji in svetovalci.

Tega pa večina naših mladih profesorjev ne zmore in tudi ne čuti potrebe po tem. Učencem zastavijo po navadi tri vprašanja, na katera bi marsikateri dijak s profesorjevo pomočjo odgovoril. Ker pa profesor dijaku noče pomagati, je nujno, da otrok, ki je po naravi boječ in nima govorniškega daru, dobi »veke«. Pravljen prijateljski odnos profesorja do dijaka, pa bodo učni uspehi na naših srednjih šolah, mislim predvsem na nižje razrede, vsekakor boljši!

Na II. državni gimnaziji v Kranju je neka profesorica ob koncu šolskega leta dejala dijakom: »Znaj me pa kar, fejsť opravljajte po Kranju.« Še smejala se je potem, ko je dvema doslej prav dobrima učenkam dala nezadostno iz zemljepisa. Mislim, da tako slovo ni najbolj primerno. Se vam ne zdi napak njeno priznanje, da je storila nekaj, za kar jo lahko opravljajo? Ali se morda motim?

Druga profesorica je dala dijaku, ki v letošnjem šolskem letu ni pisal niti ene naloge nezadostno, nezadostno iz slovenskega jezika. Priznala je, da ima »krasen« slog, da pravilno piše, da pozna literaturo, pač pa ga pri slovnici večkrat zaloti, da je odsoten in da ji takrat ne zna odgovoriti na postavljena vprašanja. Slovenski jezik, mislim predmet, obsega slovnico, slovstvo, spise, poznavanje literature. Ocena slovenskega jezika naj bi bila povprečje ocen vseh sestavnih delov tega predmeta. Prav zato se mi ne zdi pošteno, da je dobi učenec nezadostno iz slovenskega jezika. Slovenskega jezika se menda učimo zato, da znamo pravilno pisati in pravilno govoriti. Če torej dijak ne zna slovnčnih pravil, obvlada pa sicer slovenski jezik, mar potem zasluži res negativno oceno?

V razvojnih letih so vsi otroci nekoliko nagajivi in raztreseni. Dober pedagog bi moral to nekoliko upoštevati, jih prikleniti nase in posredno na predmet, ki ga poučuje. Tudi pohvala oz. priznanje bo otroku koristilo in ga vzpodbujalo k učenju.

Bolj človeški odnos do učencev, pa bodo uspehi večji tudi pri še tako »strogem« profesorju.

G. Z.

Franc Štefe - Miško

ROJSTVO KOKRŠKEGA ODREDA

To področje tudi v najhujših zimskih mesecih ni ostalo brez partizanov. I. bataljon je pošiljal pod Storžič stalno močnejše patrole, ki so ta predel kontrolirale in vzdrževale zveze z našimi ljudmi.

Prva taka patrola je odšla pod Storžič že v začetku decembra, druga 23. decembra, tretja pa sredi januarja. Patrole so na obhodu nešteto krat prešle vse področje bivšega II. bataljona in pripravljale teren v organizacijskem in političnem smislu za poživitev partizanstva takoj v prvih pomladanskih dneh. Obiskovale so številne znane aktiviste in simpatizerje OF. Tako so patrole delale vsi zimo.

Kljub otežkočenemu gibanju in stalnemu zasledovanju, sovražnik teh patrol ni mogel uničiti prav zaradi njihove gibčnosti. Patrole so v tej dobi najbolj vztrajno zasledovali gestapovci in raztrganci, ki so oznanjali, da bo sedaj konec partizanstva na Gorenjskem. Med to družino raztrgancev je bil tudi znani partizanski dezertir Slavko Šubic, ki je nekaj mesecev prej pobegnil iz II. bataljona. Seveda je za svoje početje kaj kmalu prejel zaslužen plačilo.

Poizkušali pa so tudi na drugačne načine uničiti te patrole. Nemci so svoje petoliznike oborožili, da bi napadli partizane, kadar pridejo v vas ali posamezne hiše. Ko se je na primer partizanska patrola 31. decembra 1942 pojavila na Šenturški gori pri posestniku in gostilničarju, znanem nemščurju Ignacu Vrhovniku, jo je ta pričakal na podstrešju in jo zahrbtno napadel z bombami. Na podoban način je nekoliko kasneje napadel drugo patrolo tudi posestnik Markuta iz Suhé pri Predosljah, skupno s svojimi sinovi, pozneje znanimi organizatorji bele garde.

Decembra sta se patroli pod Storžičem priključila dva nova boreca: Ivan Renko-Boris iz Srednje vasi pod Doberčo in znani koroški borec Franc Pastork-Lenart, ki je leta 1942 pobegnil iz nemške vojske. S Koroškega je napravil dolge pot preko že

zasnežene Košute, dokler ni pod Storžičem našel partizanov in se jim z vso vojaško opremo priključil. Njegovo ime moramo omeniti zlasti zato, ker je kmalu postal eden zelo odločnih borecev proti nacizmu, leta 1943 pa celo komandant I. Koroškega bataljona (le-ta je letos v Mežici proslavljala deseto obletnico svojega nastanka) in je pozneje v borbah tega bataljona v Mežici junaško padel.

6. januarja je patrola ob drugem povratku izpod Storžiča vodila na Osnovčku večjo borbo, 20 mož je prispelo po naporni poti preko Krvavca na Tuhijsko, kjer se je do tedaj zadrževal bataljon. Ko se je dopoldne zadrževal pod Osnovčkom, so se pojavili Nemci. Borce so se umaknili na Osnovček in zasedli položaje, ki jih je imela že Kamniška četa 10. maja 1942, ko je na tem hribu vodila eno svojih najuspešnejših bitk. Nemci so zasledili partizane vrhu hriba in takoj pripravili napad. Partizani so jih, kakor pred enim letom, spet spustili do svojih položajev in šele potem srdito napadli. To se je večkrat ponovilo. Močan odpor partizanov in njihovo prepevanje partizanskih pesmi na položajih je sovražnika tako razjezilo, da so pričeli nekateri Nemci in vermanshaftovci partizane na ves glas preklinjati in jih pozivati, naj pridejo s hriba, ako si upajo. Borba se je zavlekla do večera. Ker sovražnik z napadi ni uspel, je pričel celoten hrib obkoljevati. Nameraval je skleniti močne obroče in naslednjega dne s pojačeno silo nadaljevati borbo. Toda partizani so jih prehiteli in se še zadnji trenutek, ko bi moral biti obroč sklenjen, prebili. Partizani niso imeli na položajih nobenih izgub, pri prehoju pa je padel Živko, borec bivše druge grupe odredov, ki se je pridružil tem partizanom komaj pred dobrim mesecem. Padel je pri prehoju mimo zvonika, iz katerega so Nemci streljali s težkim mitraljezom. Sovražnik je v tej borbi utrpel precejšnje izgube, saj je naslednjega dne svoje mrtve in ranjene od-

važal kar s tovrstnim avtomobilom. Po dveh dneh je patrola dobila zvezo z bataljonom.

Po reorganizaciji Kokrškega odreda so vsi boreci bivšega II. bataljona za stalno odšli nazaj pod Storžič. Vsega skupaj jih je bilo nekaj nad petnajst. Njihova glavna naloga je bila, da na kranjskem terenu pridobe novih borecev in iz njih formirajo nove partizanske enote. Delovanje te skupine je bilo nekaj časa popolnoma samostojno.

V marcu je ta skupina na področju II. bataljona likvidirala nekaj izdajalcev. Med drugim II. marca Ivano Rehberger z Brega, ki je jeseni preteklega leta v gozdu pri Suhé izdala štiri partizane, od katerih so trije padli, 24. marca pa v Vodica Janeza Travna, ki je prejšnje leto v vodiški gmajni izdal skupino partizanov in pripeljal nad njo Nemce.

29. marca se je skupini pridružil Stane Mrhar, le-ta je prišel s Koroškega, kjer je bil že od leta 1942 politični delavec.

V tem pomladanskem obdobju se priključujejo partizanom številni novi boreci, najprej taki, ki so že dalj časa vzdrževali zveze s partizani, za njimi pa tudi drugi. Med prvimi sta prišla pod Storžič brata Cvetko iz Tržiča. Že čez nekaj dni sta ta dva pripeljala iz Celovca dva ruska ujetnika, zaposlena v neki tovarni. V aprilu pridejo novi boreci z Golnika in okoliških vasi, dalje iz Leš, okolice Brezj in št. Tako se je skupina že v nekaj mesecih znatno okrepila; nastala je že prava četa.

30. marca je skupino obiskal Tone Nartnik - Črnivec, ki ga je PK KPS za Gorenjsko določil za prvega sekretarja Okrožnega komiteta kranjskega okrožja, odkar je padel Vodopivec. Po podrobnih proučitvi položaja na kranjskem terenu in pa po podrobnih razgovorih s Stanetom o stanju na Koroškem je odšel nazaj na PK, da poroča o novi situaciji. Predlagal je učinkovite ukrepe za utrditev partizanstva na kranjskem področju. Sklenjeno je bilo, da se pod Storžičem čimprej formira nov bataljon, storiti pa da je treba vse potrebno za čimhitrejše organiziranje Okrožnega in s tem v zvezi tudi Okrajnih komitejev, da bi tako mogli začeti s širokim političnim delom.

Za čimprejšnje formiranje novega bataljona in za boljšo oborožitev novih bor-

cev je PK poslal pod Storžič 20 dobro oboroženih borecev tedanjega Gorenjskega odreda. Takoj po njihovem prihodu, že v maju, je bil pod Storžičem formiran nov Kokrški bataljon z dvema četama. Komandant bataljona je postal Ivo Vamberger-Fajfar, politkomisar pa Stane Mrhar. Z nadaljnjim dotokom novih borecev s področja kranjskega okrožja, ki je segal od Begunj do Smedlnika, je bataljon že v avgustu narasel na preko 130 mož. Dotok novih borecev se vse bolj stopnjuje, tako da pošlje Kokrški bataljon prvi gorenjski brigadi, brigadi Franceta Prešerna, ki se je med tem časom osnovala na desnem bregu Save, že okrog 100 svojih mladih borecev. Le-ti so se potem borili ne samo na Gorenjskem, temveč tudi na Primorskem in celo na Dolenjskem (borbe za Turjak).

Kot že omenjeno, je bil s prihodom Črnivca na kranjski teren v zgodnji spomladni leta 1943 ustanovljen najprej Okrožni komitet Partije in Okrožni odbor OF, po okrajih kranjskega okrožja pa Okrajni komitete Partije in Okrajni odbori OF. Okrožni komitet Partije je vodil Črnivec, Okrajni komite v Kranju Ivo Slavec-Jokl, v Tržiču Branko Djordjevič-Jure, v Naklem Franc Šiška-Črto, v Senčurju Jože Stružnik-Mejač, na Brezjah Vojteh, postavljena pa so bila še okrajna vodstva v okrajih Kropa in Stražišče.

Vzporedno z ustanavljanjem partijskih komitejev in odborov OF se je formiral tudi Okrožni komitet SKOJ, Okrožna tehnika, posebno kurirsko omrežje in končno tudi Varnostna obveščevalna služba, na čelu z Okrožno komisijo VOS in varnostnimi grupami po vseh okrajih.

15. avgusta je bila nad Kokro prva konferenca vseh tokrajnih sekretarjev Partije in SKOJ, ki jo je vodil Črnivec. Konferenca je postavila odločilne temelje nadaljnjemu razvoju osvobodilne borbe v kranjskem okrožju. Oborožena borba prične dobivati res množičen značaj.

Dve leti hudih borb in premagovanih polnih zmag pa tudi težkih porazov, nista bili zaman.

Opomba uredništva: I. del kronike Kokrškega odreda je s to številko zaključen. II. del, izpold peresa istega avtorja, bomo začeli objavljati na jesen.

Plavalni troboj v Kranju

Preteklo soboto in nedeljo so bila v Kranju zanimiva plavalna tekmovanja za prvenstvo Slovenije v II. in III. ligi. V II. ligi so se srečale ekipe Bleda, Kamnika in Mladosti iz Kranja. Tekmovanje je bilo zelo zanimivo; doseženi pa so bili tudi nekateri boljši časi. Barbka Konclja — Mladost, Kranj — je s časom 1:22,1 na 100 m in 6:42,1 na 400 m propionirska rekorda in dosegla sto postavila nova slovenska obnem najboljše čase v letos-

nji sezoni v Sloveniji. Presenetil je tudi Peter Colnar iz Kranja na progi 1500 m, Plavalca Hribarjeva in Vukičeva sta zasedli prva mesta. Od gostov se je najbolj izkazal Tone Cerar, ki je tokrat prvič startal v Kranju. Uspeh kamniških plavalcev je v glavnem njegova zasluga. Kamnik pa ima v svoji sredi tudi druge dobre plavalce, ki so dosegli na troboju lepe uspehe. Predvsem bi Bogataja ter Auerspergovo in omenili Zrimška, Snabla in Dolinškovo.

Rezultati:
100 metuljček moški: 1. Tone Cerer 1:18,3; 100 m prosto ženske: 1. Barbka Konclja M 1:22,1; 100 m prosto moški: 1. Janez Juretič B 1:10,8; 200 m prsno ženske: 1. Mara Hribar M 3:24,6; 1500 m crawl moški: 1. Vlado Zrimšek K 23:12,6; 4 x 100 m crawl ženske: 1. Kamnik 6:11,7; 4 x 100 m mešano moški: 1. Tone Cerer K 5:52,9; 100 hrbtno ženske: 1. Mara Dolinšek K 1:45,0; 100 m hrbtno moški: 1. Janez Jarc B 1:22,6; 50 m metuljček ženske: 1. Vera Zaič B 43,0; 200 m prsno moški: 1. Stane Snabl K 3:06,4; 8 x 100 m mešano ženske: 1. Mladost Kranj 4:51,2; 4 x 200 m crawl moški: 1. Kamnik 10:52,0; Skoki moški: 1. Ivko Šink Mladost; skoki ženske: 1. Marinka Janič Kamnik.

V waterpolo tekmi je prvi večer zmagala Mladost, Kranj; Kamniku v zanimivi, borbeni tekmi s 6 : 4 (3 : 3).

Drugi dan pa so waterpolisti Mladosti premagali Bled z rezultatom 4 : 1.

Stanje točk:
Mladost : Bled 124 : 86
Mladost : Kamnik 106 : 117

V dopoldanskem tekmovanju je bil na sporedu troboj Prešeren, Radovljica : Železničar, Ljubljana : Mladost, Kranj II.

V waterpolo tekmi je zmagala Mladost, Kranj : Železničar, Ljubljana z rezultatom 7 : 2 (1 : 0).

Mladost, Kranj II. : Železničar, Ljubljana II 81 : 76

Mladost, Kranj II : Prešeren, Radovljica 67 : 75
Prešeren, Radovljica : Železničar, Ljubljana z rezultatom 7 : 66.

Tekmovanju je prisostvovalo prvi večer okrog 800 gledalcev. V nedeljo pa je slabo vreme preprečilo večji obisk.

Iz Kamnika Z Jesenic

Vsak teden eno nadstropje. Gradnja stanovanjskih hiš Podjetja Kamnik zelo hitro napreduje. Vsak teden sta se stavbi dvignili za eno nadstropje. Zdjaj pripravljajo že ogrodje za streho.

Velik del obiskovalcev kamniškega kina si želi, da bi se predstave v poletnem času začele pol ure kasneje. Tako bi bil obisk tudi ob delavnikih večji.

Kranjsko podjetje »Sadje« je odprlo v Kamniku svojo poslovvalnico in mesto redno zalaga s sadjem in zelenjavo.

Na tekmi žanjic v Podgorju pri Kamniku je med 18 ženskami, ki v kamniški okolici najbolj spretno sukajo srp, zmagala predstavnica Mekinj. Prejela je lepo nagrado.

Kažipot ob naših cestah je zob časa tako uničil, da ne moreš več razbrati, kaj na njih piše. V Stahovcu in Duplico prav gotovo tujec ne bi mogel, če se ne bi informiral pri ljudeh. Ali so taka kažipota sploh še potrebna?

Te dni je kamniški krojaški mojster Valentin Slapar poslal Mestni šivalnici v Kranju 6 krojaških lutk. Na misel, da bi začel izdelovati lutke, je prišel že pred poldrugim letom. Uvidel je namreč, da jih ni nikjer dobiti, čeprav jih šivlje in krojači nujno potrebujejo. Lutke izdeluje iz papirnate mase in mavca, in sicer v dveh polovicah, ki jih nato sestavi in prevleče s klotom.

Jeseniški Kazino ima primerne prostore in pogoje, da bi svojim gostom veliko nudil. Pod košatimi kostonji je lep vrt, ki tma primeren prostor za plesne prireditve. Toda teh letos še ni bilo. Zakaj ne, naj bi odgovorila uprava Kazina ali zabavni orkester? Takto na Jesenicah ni drugega, kakor kino in tu pa tam kaka kulturna prireditev. Pogosto prihajajo na Jesenice tuji gostje in svojci domačinov, katerim žel v mestu ne moremo nuditi prijetne zabave.

Iz Mengša

Agilni mengški planinci so v nedeljo z uspehom priredili veselico na Gobavici.

Društvo gradi lastno planinsko kočjo na najvišji točki Gobavice, od koder je krasen razgled do Katarine, preko Julijevcev in Karavank ter Kamniških planin, vse do Merne planine. Društvo, ki ga močno bledajo finančne težave, bo dobilo denarno posojilo. S tem bo zagotovljeno, da bo kočja še letos odprta.

Iz Godešiča

Splošna kmetijska zadruga na Godešiču je po dolgem in canju spoznala, da bo le z mehanizacijo mogoče dvigniti kmetijsko proizvodnjo. Zato se je kočno odločila za nakup traktorja. Soglasnost vseh teh vasi, vključenih v zadrugo, je najboljše zagotovilo za uspeh!

Zabnica in Godešič se že od nekdaj prištevata med najbolj napredne vasi Sorskega polja. Povezava med njima pa je zelo šibka. Te dni je končno vzkišla hvala vredna zamisel, naj bi obe vasi povezali s cesto, speljano od Bajžlja v Zabnici do Budnarja oziroma Jazbeca na Godešiču. S tem se bo žabničanom zelo skrajšala pot v Ljubljano in Godešičanom v Kranj. Izognili se bodo ostrem ovinku v Dorfarjih in kotanjastim, skoraj neuporabnim cestam na Trati—kolodvoru, spodnji konec pa bo dobil ravno cesto od Jeperce do Trate. Želimo, da bi bila cesta čimprej zgrajena.

Mladinci tržiškega kota pozivajo na tekmovanje

Že nekaj let je mladinska organizacija pri Sv. Ani nad Trzičem med najboljšimi. Odbor je zelo iniciativen in skrbi za zdravo rast ter življenje vseh tamkajšnjih mladincev. Zato ni čudno, da je mladina v tem kraju vzljubila organizacijo.

Preteklo nedeljo se je v dvanajstih Ankeletu zbralo 54 mladih ljudi na posvetu — manjkali so samo štirje, ki so baje odšli v Tržič gledat birmo. Predsednik mladiške organizacije Ivan Bergant je povabil tudi starejše ljudi — njihove prijatelje. Le-ti so se valili rač odzvali. Prišla sta tudi dva člana tržiškega Mestnega komiteja LMS.

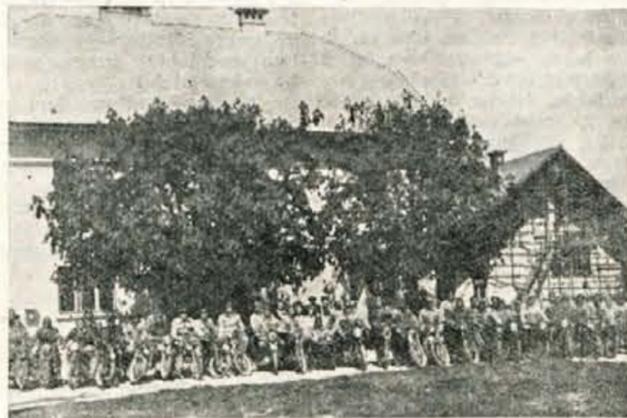
Tovariš Janko Kavčič je nato analiziral delo mladinske organizacije v pretekli polovici leta. Govoril je o delu mladine v planinskem in gasilskem društvu, o strelski družini, ki jo sestavljajo v glavnem mladi, in o kulturnem delu, za katerega kaže mladina največ zanimanja. S trodejanjo »Raztrganc«, ki so jo sami nastudirali, so nastopili pri Sv. Ani in v Rdeči dolini. Omenil pa je tudi težave, ki jih ima organizacija. Predvsem pereč problem je pisančevanje in nekulturno vedenje nekaterih mladih ljudi. V diskusiji je bilo tudi govora, da bi vključili v organizacijo vso mladino, ki dela v tržiških tovarnah.

Ob tej priliki so sestavili tekmovalne točke in pozvali vse osnovne mladiške organizacije kranjskega okraja na tekmovanje.

Uspešen zaključek avto-moto šole v Cerkljah

Avto-moto društvo Cerklje, ustanovljeno šele letos, se je že zelo okrepilo, saj tma v svojih vrstah že nad 100 članov in kar 39 motorjev.

Meseca februarja je društvo odprlo avto-moto šolo, ki jo je vodil društveni predsednik Gvido Pahor. Šolo je vse mesece redno otkoevalo 48 tečajnikov. Le-ti so 22. junija polagali šoferski izpit pred izpitno komisijo iz Ljubljane. 96% otkovalcev avto-moto šole v Cerkljah je izpite uspešno opravilo. Ta izreden uspeh kaže, da je Avto-moto društvo v Cerkljah znalo uspešno zainteresirati mladino za svoj šport. Zanimanje zanj je vzbudilo s propagandnimi vožnjami, ki so postale pravcati množični izlet. V kratkem se bo začel že drugi tečaj.

Na sliki: Skupina tečajnikov po izpitu.

Uredništvo „Glasu Gorenjske“ čestita bralcem in naročnikom k Dnevu vstaje

OBJAVE • SPOREDNI • OGLASI

KINO

Kino »Storžič«, Kranj: 24. do 27. julija francoski film »Frizer za dame«; predstave ob delavnikih in nedeljah ob 16., 18. in 20. uri. Matineji v nedeljo, 26. julija ob 8.30 uri »Frizer za dame«, ob 10. uri »Knjiga o džungli«, 28., 29. in 30. julija teden in ameriški barvni film »Veliki Caruso«, predstave ob 16., 18. in 20. uri. 30. julija predstava ob 20. uri odpade, 31. julija jugosl. film »Skalna obzorja«; predstavi ob 16. in 18. uri, ob 20. uri predstava odpade.

Letni kino Partizan, Kranj: 24. in 25. julija francoski film »Frizer za dame«, 26. in 27. julija angl. barvni film »Knjiga o džungli«, 28. julija do 2. avgusta ameriški barvni film »Veliki Caruso«. Vse predstave ob 20.30 uri.

Kino »Svoboda«, Kranj — Stražišče: 24. do 26. jul. angl. barvni film »Knjiga o džungli«; predstave v petek ob 20. uri, v soboto ob 18. in 20. uri, v nedeljo ob 16., 18. in 20. uri. V soboto, 25. julija ob 20. uri dvojni program — »Knjiga o džungli« in »Frizer za dame«. V nedeljo, 26. julija, matineja ob 10. uri, franc. film »Frizer za dame«, 31. julija do 2. avg. teden in italijanski film »Sanjala sem o praju«.

Mestni kino Radio, Jesenice: do 26. julija mehiški film »En dan življenja«. Predstave ob delavnikih ob 18. in 20. uri, v nedeljo ob 16., 18. in 20. uri. V nedeljo matineja istega filma (vstopnina 10 din). 27. do 29. julija ameriški barvni film »Knjiga o džungli«. 30. julija do 2. avgusta franc. film »Ustreljen ob zori«.

Letni kino »Svoboda«, Jesenice: do 26. julija mehiški film »Knjiga o džungli«; 30. julija do 2. avgusta franc. film »Ustreljen ob zori«. Predstave ob

20.30 uri, v slujaju slabega vremena predstava ob 16. uri v kinu »Radio«.

Kino Javornik - Kor. Bela: 24. do 26. julija amer. film »Težka pot«. Predstave v petek ob 20. uri, v soboto ob 18. in 20. uri, v nedeljo ob 16., 18. in 20. uri. V nedeljo matineja istega filma; vstopnina 10 din.

Kino »Plavž«, Jesenice: do 27. julija mehiški film »La Malquerida«. Predstave ob delavnikih ob 18. in 20. uri, v nedeljo ob 16., 18. in 20. uri. V nedeljo matineja istega filma (vstopnina 10 din). 28. do 30. julija amer. film »Srečanje s Frankensteinom«; 31. julija do 3. avgusta amer. barvni film »Trije kavalarji«.

Mestni kino Kamnik: 25. do 29. julija angl. film »Mandy«; 30. julija do 2. avgusta slovenski film »Jara gospoda«.

Mestni kino Domžale: do 26. julija amer. film »Velika reka«. 29. in 30. julija nemški film »Mamljiva nevarnost«.

OBJAVI

Okrajni odbor ZB NOV Kranj organizira skupaj z OLO Kranj enoletni pripravljalni razred za otroke padlih borcev v NOV in talcev, padlih v letih od 1941 do 1945 ter otroke članov ZB s področja kranjskega okraja. Vsi zainteresirani naj pošljejo svoje prijave na Okrajni odbor ZB NOV Kranj najkasneje do 20. avgusta 1953.

Razred je internatskega tipa s celotno oskrbo, t.j. hrano, stanovanjem ipd. Običinski odbori ZB in občinski LO naj takoj pristopijo k zbiranju kandidatov za ta razred. Po končanem razredu je vsakemu zagotovljeno nadaljnje študiranje ali vključevanje v uk v kakršni koli poklic po svojih lastnih željah.

Ljudski odbor mestne občine Domžale razpisuje v smi-

slu uredbe o prodaji stanovanjskih hiš splošnega ljudskega premoženja (Ur. l. FLR Jugoslavije 1953/17) in lastnega pravilnika dražbo stanov. hiš, ki bo 1. avgusta 1953 ob 8. uri v Domžalah, v sindikalni sobi Doma kulture, in sicer hiše v Domžalah, Ljubljanska cesta 11 za izključno 448.500 din, Ljubljanska c. št. 20 799.250 din, Ljubljanska c. št. 8 532.450 din, Stobovska cesta 7 (polovica) 478.400 din, Taborska cesta št. 3 575.000 din, Taborska c. št. 14 547.400 din, Taborska 18 402.500 din, Rojska cesta št. 12 401.350 din, Industrijska c. št. 14 547.400 din, Radio cesta št. 5 250.000 din, Studa št. 47 271.400 din, Taborska cesta št. 16 288.420 din, Sr. Jarše št. 58 1.185.880 din, Sp. Jarše št. 11 549.930 din, Zg. Jarše št. 4 97.750 din, Ihan št. 44 393.300 din, Ihan št. 39 346.000 din, Goričica št. 22 690.000 din, Ihan št. 73 455.055 din in Vir št. 53 1.550.000 din.

Reflektanti za nakup te hiše lahko do dražbe ogledajo, informacije glede dražbenega pravilnika in plačilnih pogojev pa lahko dobiijo pri LOMO Domžale.

RAZGLAS

Sporazumno med upravo Okrajnega zdravstvenega doma in zdravnikov ambulante službe na Jesenicah je bilo sklenjeno:

da se reorganizira zdravniška služba sektorskih ambulanz od 21. VII. t.l. dalje, da bi tako čimbolj enakomerno porazdelili članstvo in tako omogočili redno zdravljenje bolnikov. Reorganizira se tako, da ordinira samo za člane podjetja Gradis in Primorje dr. Tancar, in to dnevno v dopoldanskih urah v svoji privatni ordinaciji na Gosposvetski cesti.

Dr. Viktor Marčič ordinira za člane in članke vseh drugih podjetij in ustanov, ki prebivajo na področju Jesenic, v popoldanskih urah — v sektorski ambulanti, Titova cesta

MALI OGLASI

Jenko Franc iz Česnjevka obžalujem, da sem Gašpircu Janezu, kmetu iz Česnjevka očital tatvino in se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe.

Službo nudi podružnica DOZ Kranj moškim absolventom ekonomskega, kmetijskega in gradbenega tehnikuma in kandidatom z nepopolno srednjo šolo (mala matura) za službo terenskega inštruktorja. Plača po uredbi.

Reflektanti naj pošljejo kolokovane prošnje z dokumenti na naslov: DOZ, podružn. Kranj, Prešernova 10.

Dalje rabimo življenjske inkasante v vseh večjih krajih Gorenjske. — Plača po efektu dela.

Prekletem vse žaljive besede, ki sem jih govtovil o Alojzu Zupamu iz Stražišča 319, ter izjavljam, da so neresnične. — Pava Ijaž, Stražišče št. 242.

Prodam psa volčjaka, staraga 16 mesecev, in radio 4+1 cevta z magičnim očesom; za menjam za žensko kolo ali kupim žensko kolo, Alojz Gorjup, Primskovo 215.

Škarje za obrezovanje žive meje, najdene v »Prešernovem logu«, dobi lastnik pri Erzen-

OSMRTNICA

Trg. podjetje Jesenice je izgubilo iz svoje srede neutrudljivo sodelavko — uslužbenko tov. Ivanko Cvetek predsednico del. sveta Zasluzno članico bomo ohranili v trajnem spominu! Trg. podjetje Jesenice

Razpis javne dražbe

o prodaji stanovanjskih hiš splošnega ljudskega premoženja

Ljudski odbor mestne občine Kranj razpisuje na podlagi sklepa seje z dne 10. 7. 1953 javno ofertno dražbo stanovanjskih hiš, ki so last splošnega ljudskega premoženja in sicer:

- Hiša št. 163 v Stražišču pri Kranju — pritična dvostanovanjska hiša Izklicna cena din 650.000.—
- Hiša št. 191 v Stražišču pri Kranju — pritična enostanovanjska hiša Izklicna cena din 200.000.—
- Hiša št. 324 v Stražišču pri Kranju — podkletena, visokopritlična dvostanovanjska hiša Izklicna cena din 1.600.000.—
- Hiša št. 23 v Drušovki pri Kranju — pritična enostanovanjska hiša Izklicna cena din 332.535.—
- Hiša št. 45, Drušovka pri Kranju — dvostanovanjska, pritična, delno podkletena Izklicna cena din 1.144.000.—
- Hiša št. 84 Kranj, Gorenja Sava — pritična enostanovanjska hiša Izklicna cena din 244.000.—
- Hiša št. 105 v Čirčičah pri Kranju — enonadstropna dvostanovanjska hiša Izklicna cena din 2.065.000.—
- Hiša št. 12, Kranj, Stara cesta — visokopritlična dvostanovanjska hiša Izklicna cena din 1.760.000.—
- Hiša št. 13, Kranj - Huje pritična dvostanovanjska hiša Izklicna cena din 482.000.—
- Hiša št. 15, Kranj, Tavčarjeva ulica — pritična hiša s podstrešnim sobami Izklicna cena din 397.000.—
- Hiša št. 39, Kranj, Tavčarjeva ulica — enonadstropna, dvosobna dvostanovanjska hiša, v državni lasti ena polovica — Izklicna cena za prodano polovico din 899.000.—
- Hiša št. 12, Rupa pri Kranju — pritična enodružinska v lasti države dve tretjini. — Izklicna cena za prodano 1/3 lastništva din 100.000.—
- Hiša št. 47 v Straževem pri Kranju — pritična dvostanovanjska hiša Izklicna cena din 895.000.—

Navedene hiše se bodo prodajale na javni dražbi na osnovi pisemenih ponudb. Pisemne ponudbe naj vložijo zainteresenti v roku 30 dni po objavi tega razpisa v zalepljenih in zapečatenih kuvertah pri Ljudskem odboru mestne občine Kranj.

V smislu točke IX/37 Navodil za izvajanje uredbe o zidanju stanovanjskih hiš delavcev in uslužbencev, o prenosu hiš iz sklada splošnega ljudskega premoženja (Ur. l. FLRJ št. 36/360-51), so kupci teh hiš lahko samo:

- a) delavci in uslužbeni državnih — gospodarskih podjetij, gospodarskih združenj, uradov, ustanov ter združnih in družbenih organizacij;
- b) člani predstavniških ter njim odgovornih organov, ki prejemajo za svoje delo plačo, izvoljene osebe na stalnih dolžnostih s stalno nagrado pri določenih družbenih organizacijah;
- c) pripadniki Ljudske milice;
- d) uživalci osebnih in družinskih pokojnin ter invalidnin.

Ne more pa biti kupec teh hiš delavec ali uslužbenec, če je že on sam ali pa njegov zakonski drug lastnik ali so-lastnik stanovanjske hiše oziroma stanovanja v kraju, kjer sta stalno zaposlena in tam stalno prebivata.

Ponudniki naj na kuverti označijo: »Nakup stanovanjske hiše iz splošnega ljudskega premoženja. Dan dražbe bo objavljen na krajevno običajen način v časopisih.

Hiše bodo prodane najvišjim ponudnikom, ki morajo takoj ob dražbi plačati najmanj 20% kupnine. Ostanek kupnine bodo kupci lahko plačali v rednih obrokih tekom 20 let z 1% obrestmi. Kdor plača več kot 20% kupnine, ima pri odplačilu in obrestih posebne ugodnosti.

Kranj, dne 23. julija 1953. Predsednik LOMO: Hafner Vinke, i. r.

Sem in tja po Škofji Loki Uspela razstava mladih Kranjčanov v Ljubljani

Škofjeloško Turistično društvo, ustanovljeno pred letom dni, je že precej svojih nalog opravilo, vendar ga čaka še dosti dela. Naj opozorim samo na nekatere stvari, ki društvo in mestu nikakor niso v čast.

Potniki, ki prispejo v Škofjo Loko večeidel z vlakom, so z ureditvijo gostišča na Trati zadnje čase kar zadovoljni. Dobra volja pa jih mine, ko vstopijo v avtobus, ki vozi v Škofjo Loko. Ob nedeljah je tak naval na to prevozno sredstvo, da se potniki bolj tiseče kakor sardine v škatli. Čudno, da se niti Ljudska milica niti Turistično društvo ne obregne na »nekulturne« prevoze. Če ničesar drugega, bi od sprevednika lahko zahtevali, da sname tablico, na kateri je označena kapaciteta avtobusa. Potnikov je namreč pogosto dvakrat toliko, kakor je dovoljeno. Od gneče prepoteni in utrujeni potniki se vsekakor ne bodo z veseljem spominjali poti v Škofjo Loko in si je tudi ne več želeli. — Mar gre res samo za zaslužek?

Ko potnik po novem izstopi pred pošto, ne ve, ali je v mestu ali na deželi. Iz poslopja v neposredni bližini je namreč slišati idilično kraljenje prašičev in mukanje krav. Da je prvi vtis o Škofji Loki še »lepši«, mu udari v nos vonj po svežem hlevskem gnoju. Sredi mesta so namreč gospodarska poslopja mestne ekonomije. Res edinstven primer povezave mesta z vasjo! Kaj neki si mislijo tuji, če pridejo v to letoviško mesto, kakor ga člani Turističnega društva imenujejo? Naj pripomnim, da je prestavitelj avtobusne postaje z Mestnega trga pred pošto dvignila že mnogo hrupa ne le za vogali, ampak tudi na zborih volivcev. Ali je LOMO kaj pomislil na želje prebivalcev, ko je uzel ta odlok? Izjave trgovcev, da se jim zaradi prestavitve avtobusne postaje zmanjšuje promet, vsekakor ne gre omalovaževati.

Pa pojdemo dalje proti Mestnemu trgu. Pot nas vodi mimo gostilne, katere pročelje krasi priimek bivšega lastnika, preko mostu v Nunsko ulico. Pravzaprav se ne imenuje več tako, krivo je le pomanjkanje denarja za nove tablice, ali kaj. Naj bo že kakorkoli, ta primer ni osamljen. Sv. Jakob se v Cankarjevo škodo še vedno diti s trgov. Trg so mu namreč vzeli samo na papirju!

Preden pridemo na Mestni trg, se oziramo na električno uro nad urarsko delavnico. Razen cerkvene, je to edina javna ura v mestu, pa vendar že dolgo sp. spanje pravičnega. Najbrž ni strokovnjakov, ki bi jo popravili!

Na prvi pogled je na Mestnem trgu, če izvzamemo fasade nekaterih hiš, vse lepo urejeno. Celo Ljudska restavracija je tu. Ljudska je pa res ta restavracija, kajti kadar imajo loški gostinci sestanek, za pro gostilne že ob 20. ali 20.30 uri.

Kino »Partizan« je težko najti, čeprav je Škofja Loka majhna. Nad vhodom namreč nima nikakršnega napisu. In če ti poslopje že pokažejo, imaš pomisleke, ali bi vstopil ali ne, kajti v veži je pravcata egipčanska tema. Morda bi se tam spotačnil ob kup smeti, kakor ga je videti v veži in na dvorišču neke hiše na Mestnem trgu?

Sicer pa je odvažanje smeti v Škofjo Loko poglavje zase. Meščani jih morajo namreč kar sami nositi na smetišče, voz, namenjen v te namene, pa počiva, odkar so ga kupili.

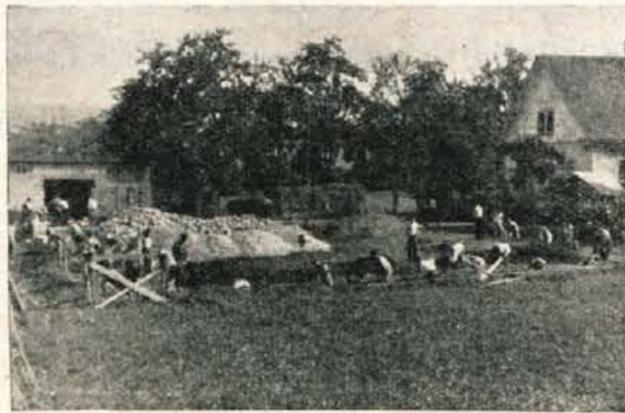
Na koncu Mestnega trga nas opozori napis, da imamo do Ljubljane še 21,9 km. (Po 150 m hojje proti Puštalu naletimo spet na napis, ki trdi, da imamo do Ljubljane 21,9 km. Čudna matematika, ali ne?)

Dve poti sta sedaj pred nami: ali v Puštal, kjer imajo noč in dan odprto nogometno igrišče in kjer teče ponekod gnojnica kar čez cesto, ali na znameniti Loutrg, kjer je misteriozna »Me-po gostilna«. Razen po imenu, je ta gostilna znamenita tudi po tem, da se tu lahko celo mladinci izpod štirinajstih let izpopolnjujejo v biljarju, vendar ne dlje kakor do 24. ure...

Pri »Prajerici« na Spodnjem trgu je skoraj vsak večer ples (seveda neprijavljen). Ker nas ne srbijo pete in ker smo sovražniki prahu, proti kateremu je LOMO popolnoma brez mo-

či, pobegnemo v idilično »Karlovec«. Tudi tu nas preganja prah, zato zavijmo proti brvi, da se osvobodimo ob listri Poljanščici. Morda bomo med potjo opazili letak »Koroške ljudske zveze«, ki poziva vse k zvestobi Führerju. Tiste, ki ga hočejo za vsako ceno ohraniti, opozarjam, naj ga odnesejo v muzej, kajti sicer bo po nekaj letih na dežju res propadel...

Taborenje v Retečah

V Retečah ob Sori so pred nedavnim taborili fantje in dekleta, ki jih je poslal tja OK Ljudske mladine Slovenije. Z resnostjo in živahnostjo so se vaščanom tako prikupili, da je le tem po slovesu kar dolgčas za njimi. Za pomoč pri gradnji novega kulturnega doma, ki ga Retečani gradijo z velikim veseljem in izredno požrtvovalnostjo, se mladincem javno zahvaljujejo!

Nekdanji kulturni dom je postal s tremi drugimi javnimi zgradbami vred žrtev vojne. Od teh so domačini dvignili iz ruševin najprej šolo, jo povečali in olepšali, tako da je sedaj v ponos vsemu Sorskemu polju. Zidave kulturnega doma so se že večkrat lotili, toda šele sedaj, ko je vzel vso stvar v roken energični predsednik Tine Zagar, je videti uspehe. Pred kratkim se je pričela dvigati na trdnih temeljih ponosna stavba bodočega kulturnega žarišča.

Pionirsko pismo iz kolonije

Mnogo je med vami pionirjev in pionirk, ki se niste okusili dobrot letovanja. V tem dopisu vam hočemo na kratko opisati življenje nas, ki preživljamo lepe počitniške dni v Lomu nad Trzičem.

Nestrpno smo čakali dneva, ko prejmemo vabilo za počitniško kolonijo. Končno je le prišel čas, ko se je bilo treba pripraviti na odhod. Motil nas je dež, ki se nikakor ni hotel umakniti soncu. Deževalo je prav do našega odhoda. Ko smo se 6. julija zbrali v Kranju, nas je presenetilo sonce. Kmalu je pripeljal avtobus in vsi veselji smo se odpeljali proti Trziču. Vožnja je bila prijetna, toda kratka. V Trziču smo izstopili in krenili po strmi poti proti prijazni hrbovi.

skid vastel Lom. Ustavili smo se pred šolo, kjer smo si ogledali naš začasni dom. Takoj sta nas prijazno sprejela tov. upravnik in ekonom in nam pokazala sobe, pripravljene za nas. Z nami sta prišla tudi naša vodiča. Kaj hitro smo se sprijaznili z njima. Razdelili smo se: v eno sobo so odšli pionirji, v drugo pionirke. Bili smo utrujeni, zato smo hitro poverčevali in odšli takoj spat. Zgodaj zjutraj nas je pozdravilo toplo juljsko sonce, ki nam je obetalo lepo življenje v koloniji.

Če je sončno, porabimo čas za igre na prostem in za sprehode v naravo. V deževnem vremenu pa si krajšamo ure z igrami v sobah, vmes pa večkrat zadoni vesela pesem Več-

krat nas naš pedagoški vodja seznanja z novicami doma in po svetu. Dela in zabave nam nikoli ne zmanjka. V naši sredi imamo tudi tovarišico, ki vodi jutranjo telovadbo in nas uči različnih prostih vaj, in medicinsko sestro, ki nam takoj obveže vsako ranico.

Sedaj pa še nekaj o naši prehrani, s katero smo najbolj zadovoljni. Za hrano se moramo predvsem zahvaliti tov. ekonomu, ki vsak dan pridno dovaža sveža živila. Tako nam ne manjka ne sadja ne drugih dobrih jedi. Le škoda, da dnevi tako hitro minevajo in bo kmalu treba oditi domov.

Vas pozdravljajo pionirji in pionirke počitniške kolonije v Lomu nad Trzičem.

Pred nedavnim je bila v prostorih Male galerije v Ljubljani razstava otroških risb in slik iz kranjskega okraja. Tak pred tem so v istih prostorih razstavljali dela ljubljanskih otrok. Čeprav je bila kranjska razstava že tretja te vrste, je vzbudila tako med širšo javnostjo kakor med strokovnjaki izredno pozornost in žela splošno priznanje. Mimogrede naj povem, da so bila ista dela razstavljena že v Kranju,

žal pa si jih je ogledalo zelo malo ljudi. Prireditelj kranjske Okrajna zveza kulturnoprosvetnih društev, je z razliko od ljubljanskih razstavljalcev, ki so prikazali le stvaritve gimnazijcev, zbral risbe 4 do 15 letnih »avtorjev«. Otroški vtici, osnovne šole in gimnazije kranjskega okraja so poslale toliko gračva, da je bila kvaliteta izbira možna. Če primerjamo kranjska razstava z ljubljanskima, lahko ugotovimo, da sta dala pri kranjski vprav širok izbor in večja svoboda ustvarjanja pestrejšo in polnejšo sliko otroške kreative in bogastva otroške fantazije ter ustvarjalnosti. Na razstavi so bila dela iz I. in III. gimnazije v Kranju, iz trziške gimnazije in otroških vrtcev ter osnovnih šol v Predvoru, Križah in

drugih krajih našega okraja. Kot gost je razstavljala tudi šestletna Alenka Košmrlj iz Ljubljane, katere sveža dela so odlično dopolnila prikaz otroškega upodabljanja v predšolski dobi. Kot posebno uspela dela je omeniti »Deklice« M. Kaverj iz Križ, »Pravljico« S. Andrijašča iz Kranja ter dela Tilke Kavčičeve in Vilka Kovačiča iz Kranja.

Pohvala, izročena kranjskim najmlajšim umetnikom v Ljubljani, je že drugo priznanje, zakaj pri izbiri otroških del za mednarodno razstavo na Japonskem je bilo od 14 slik iz Slovenije kar 5 iz Kranja. Mladim razstavljalcem in njihovim vzgojiteljem iskreno čestitamo in jim želimo mnogo uspeha pri nadaljnjem delu!

S sodišča

19. aprila 1953 je bila v Zadrudnem domu v Hotavljah veselica, kamor je prišel tudi domačin Frane Sinkovec. Bil je nekoliko vinjen in se je hotel po vsej sili pripraviti. Najprej se je začel prerekati z Jakobom Derlinkom, ga nekakšno udaril, končno je vrgel vanj kozarec. Drugi so uvideli nevarnost, da se bosta Sinkovec in Derlink stepla, zato so začeli miriti predvsem Derlinka. Vinko Pivk pa je tudi Sinkovca opozoril, naj miruje. Sinkovec, ki mu je bil Pivk trn v peti zaradi nekega dekleta, je izkoristil priliko, zgrabil za kozarec in ga vrgel Pivku v glavo ter mu prebil kožo na čelu. Pivk je bil takoj ves kr-

vav po obrazu. Pretep je prišel pred sodišče. Sinkovec se je na vse načine izgovarjal, češ da je bil pijan in se ni zavedal, kaj dela. Sodišče pa njegovim izjavam ni verjelo, ker so pričeve povedale, da ni bil vdeči toliko vinjen, da bi ne vedel, kaj dela. Hotel je dati le duška sovraštvu in mržnji do Derlinka in Pivka. Sinkovca so obsodili na 4.000 din denarne kazni. Uspoševali so namreč, da je bil res nekako vinjen in da je po naravi razburljiv.

LUŽANSKI PRETEPAČI SO PREJELI ZASLUŽENO KAZEN

Pogosto se fantje iz sosednjih vasi grodo gledajo med seboj. To sovraštvo kažejo na zunaj s pretepi, ki zelo redko ostanejo brez posledic. Tako so si bili tudi lužanski fantje v laseh s Srednjevaščani. Ko so se letos 31. marca peljali Miha Arnež, Lovrenc Prestor, Stefan Vreček in Janez Kristanc iz Srednje vasi s kolesi skozi Lužo, so jih Lužani že pričakovali. Prvega kolesarja, Prestorja, je Jože Gašperlin, po domače Mežnarjev, tako udaril, da je padel z dvokolesa, potem je navall nanj in ga začel s pestmi obdelavati. Arnež je hotel Prestorja rešiti, nakar sta posegla v pretep Peter Gašperlin in Jože Gašperlin, po domače Hlevčeva — s kolom v rokah. Med tepežem je Hlevčev Peter Arneža tako udaril po levi roki, da mu je zlomil podlaktico, Hlevčev Jože pa je Prestorju s kolom zlomil desno dlan.

Razstava v Domžalah

Trgovinska zbornica za okraj Ljubljana-okolica je s pomočjo Obrtne in Gostinske zbornice ter industrijskih podjetij organizirala gospodarsko razstavo v Domžalah.

Razstava bo odprta od 1. do 9. avgusta v prostorih domžalske gimnazije. Doslej se je prijavilo okoli 100 razstavljalcev, prijave pa še prihajajo. Za omvečje popularizacije razstave bo tiskana priložnostna revija, v kateri bo v člankih in slikah prikazan celoten okraj. Še posebej pa nastanek in razvoj Domžal. Članke bodo prispevali najboljši poznavalci razmer v okraju Ljubljana-okolica. Tudi oglašni del te revije bo zelo pester. Razstava bo komercialnega značaja, razen tega ima namen prikazati splošno gospodarsko dejavnost ljubljanskega okoliškega okraja.

R. M.

V deželi mamelukov

Hm, kdo bi si mislil, da so Tržičani tako zelo pozabljivi. Za mesec dni si še kaj zapomnijo, 8 let pa še tako neprijetnih stvari ne obdržajo v glavi. Ni res? Je, je, in še kako res je!

Za 12. julij sta se Tržičanom obetala 2 zanimiva dogodika:

tem mar njegov namestnik? Nanj so čakali samo mestni funkcionarji... Ampak Avstriji, ki se jih spominjamo iz vojne in sovinstičnih izpadov ob prički naših gostovanj v Avstriji — ti so jih vlekli. Seveda, kdo bi na take »malenkosti« mislil! Med vojno so bi-

jedli in napili v Trziču. (Mimogrede: najbrž ta tovarna ni vedela, da bodo prinesli Avstriji kar 2.295 šillingov s seboj. Ker so jih Tržičani tako odlično postregli, seveda šillingov niso rabili. Za čudo pa o tem denarju ni ne duha ne sluha — razen o 60 šillingih, ki jih neka natakariča ni mogla utajiti. Da ga Avstriji ni odnesli domov, je ugotovljeno. Morda je pri svojih pobeglih okupatorjevih sodelavcev? Lahko si bodo za ta denar nabavili svetih podobice, kakršne so v Trziču pred nedavnim na debelo prodajali.) In če Sindikalne podružnice in celo vodstvo neke tovarne tako vztrajno, navdušeno za tekmo, množične organizacije pa mirno opazujejo vse to in jim še na misel ne pride, da bi ljudi opanile na botrovanje marsala Tita, potem ni nič čudnega, če so bili trziški reaktorji ta dan kar se le da podjetni...

Dvaintrideset se jih je pripeljalo iz Avstrije. Nogometarjev in navijačev — vsaj prišli so kot navijači. Tržičani so jih tako pozdravljali, kakor da bi se vrnili sinovi s fronte. Ko je Jože Klemenc zagledal Janka Tandla in Toneta Kuharja, ki ju je naša oblast prisilno izselila, ker sta imela za dobro ped masla na glavi — je tako razprostril roke, kakor bi hotel objeti ves svet. Enaki pliči skupaj letijo in tako so tudi ti trije »sodileti« v Klemenčovo »gneздо«. Kaj so se tam menili, zgodovina molči, vsekakor pa je gostitelj izkasiljal vse, kar poskuša izkasiljati tudi domačinom, če ga hočejo poslušati (kadar drugače ne gre,

se zateče med cerkvene zdove po tolažbo)...

Ta dan sta imela dosti opravka tudi bivši nemški podrepnik Vinko Avsenik in Jože Avsenik, upravnik gostinskega podjetja »Storžič«. Rokovanja in pogovorov z Avstriji ni bilo ne konca ne kraja. Na svoj račun je prišel tudi Ivan Loučar, bivši trziški hotelier. Vsi trije so prišlece, predvsem starejše, tiste, ki jim vse drugo bolj roji po glavi kakor šport, spremljali od gostilne do gostilne. Zaplotnik, ta je bil še bolj podjeten. Takoj po prihodu avtobusa je odpeljal s seboj neko Avstrijko. Najbrž mu njena družba ni zadostovala, zakaj že opoldne je odšel k Klemencu po Drejerja (Kuharja). Ivanka Zaplotnikova pa je Avstrijecem zelo pridno dajala za pjačo. Če je hotela s tem dokazati svojo emancipiranost, ne vem. Sicer pa bi jo morali Avstrijci tudi v tem pogledu že poznati, saj si prav pridno dopisuje z njimi. Ko so odšli iz njenega stanovanja, jim je dala celo paket s seboj.

Še dva vneta »ministranta« Avstrijec naj omenim, Franc Lang, zaposlen v tovarni čevljev »Ljubelj«, ki je zaradi blatenja ljudske oblasti in ZK zdrčnil z mojstrskega položaja med navadne delavce, je v povojnih letih stkal tesne vezi z inozemstvom. Med obiskom Avstrijec je odpeljal kar dva tujca na svoj dom, enega z velikim paketom vred. Kdo ve, česa je bil bolj vesel, ali gostov ali paketa? Prav gotovo je tudi njima govoril, kako »ni čisto nič kriv« in kakšno krivico mu delajo.

Bivši okupatorjev pomagač Polajnar se je to nedeljo počutil kakor riba, ki jo s kopnega vrže nazaj v vodo. »Pri Bučarju« se je med Avstriji tako razživel, kakor da pod ljubim soncem še ni našel boljših prijateljev od teh, ki jih ima okoli sebe. Pismeni stili so resda prijetna stvar, osebene pa Polajnar seveda še bolj cenil.

Nogometni funkcionar Šarabon je bil z gosti tako prijazen, da bi skoraj podvomil, če je bila prijaznost samo odraz športnega prijateljstva. Šarabon se namreč kar taja, kadar se inozemci toliko ponižajo, da spregovore z njim. Iz hvaležnosti se potem usujejo iz njegovih ust litanije slavospevov — tujcem na čast. Kaj mislite, kje se je naučil tega licemerstva, ko vendar nikoli ne zahaja med kcmerske ljudi...

Morda se vam zdí malenkostno, da pišem o tem, kdo je koga obiskal in o prenašanju paketov. Res bi bilo to malenkostno, če ne bi okoli Avstrijcev plesali, kakor večje okolišč, le Tržičani sumljivo preteklosti in sedanjosti!

Ob koncu naj omenim še Slavko Zadrudnikovo in Jožico Krosovo. Ne vem natanko, ali je šlo za ljubezen na prvi pogled, ali pa sta za iskrami v očeh Avstrijcev videli še privide paketov z nylonkami, kombinézami iz nylona in podobnim. Morda so jih taki prividi že po nekaj urah poznanstva zmamili v naročje tujcev in jima zažgali kri...

Sedaj pa recite, če morete, da Tržičani niso pozabljivi. Kaj neki si lahko misli znakačen tujec, kadar naleti na take — oprostite — mameluke.

botrovanje predsednika republike Tita desetemu otroku Janeza Ribiča, delavcu v tovarni »Triglav«, in nogometna tekma Tržičanov z Avstriji. In res je bilo v nedeljo, 12. julija v Trziču navsezgodaj zelo živahno. Na Mestnem trgu je valovila že ob 8. uri zjutraj 500 glav množica. Mislite, da je pričakovala predsednika republike oziroma njegovega namestnika? Kaj še! Tita so pred nedavnim vdeli v trziškem »Triglavu«, kaj jim po-

le drugačne razmere in Tržičani so nekdanjim sovražnikom vse hudo odpustili. Če jim pa že odpustili niso, naj bo vsaj videti, kakor da je vse pozabljeno. Športno prijateljstvo, športna manifestacija sosednjih narodov, to je čez vse. Sindikalne podružnice so kar tekmovali, katera bo med svojo članstvo brezplačno razdelila več vstopnic za tekmo. Najslavnejša trziška tovarna je prispevala 16.000 din zato, da bi se Avstriji čimbolj na-

Priloga za poduk in razvedrilo

Pereira Gomes:

Prvi zaslužek

(Odlomek iz romana Esteiros)

Esteiros, roman naprednega portugalskega pisatelja Pereira Gomesa je dramatična epopeja otrokom siromašnih družin, žrtvam fasisčnega Salazarevega režima. Pisatelj sam je zaradi svojega naprednega in antifasisčnega delovanja občutil vse tegobe domačih političnih razmer. Več ko deset let je moral živeti v ilegali. Njegovo delo je postalo avtorizirano naprednega portugalskega naroda v borbi proti izkoriščevalcem. Do konca zvest idejam proletariata, je predlaskim umri v pregnanstvu.

Tonio je pridiral ves za-
han. Od veselja je mah-
hal z rokami in vplil:
»Ej, fantje! Jutri, jutri...«
Potem se je oddahnil.
»Kaj pa bo jutri?« ga je
vprašala Monika. »Povej no
že.«
»Delo sem dobil! Jutri grem
na delo — k strojem!«
Njegov droban obraz se je
razširil v vsčeh in ponosen
nasmeh.

»Kaj, v veliko tovarno greš
delat?« se je nekdo začudil.
Se preden je Tonio utegnil
odgovoriti, se je Sagouin za-
smejati:

»Beži, beži... Ali ga ne vi-
dite, da se samo baha?«
»Če vam rečem, da je res.
Glavo stavim.«

O, to je pa že pomenilo, da
govor resnico.

»Hej! Stari maček! Tonio
gre v tovarno!« je odmevalo
po zaspani ulici.

»Kaj? Ali res?«

Fantiči so pustili svoje fr-
nikole in se zbrali okrog to-
varne. Tonio je uševal, ko je
videl, kako so učevalce nje-
gove besede, in prostodušen
nasmeh mu je zaigral na ne-
pravilno zarezanih ustnicah.
Da, da, tega je bo dolgo čakal.
O, sedaj ne bo več pustil,
da bi se norčevali iz njega, o,
tega že ne!

Gruča okoli njega se je
stisnila in fantiči so se začeli
prerivati. Vsevpred so vpraše-
vali.

»Ej, Mir!« je zapovedal
Stari maček. »Sedaj on go-
vori.«

Utihihli so, Tonio je pripo-
vedoval:

»Lejte, takole je bilo. Že dol-
go je tega, ko je mati prosila
zame. Ne vem, menda je pro-
sila samega ravnatelja... Ah,
ne, ne, njegovo ženo je pro-
sila...«

Zamislil se je. Več o tej
stvari tako ne ve. Saj nazad-
nje nima kaj povedati. Lahko
pa tudi, da ni bil tako zgovo-
ren kakor Sagouin...

»Kar je res, je res: Črna

glava je naročil, naj takoj ju-
tri pridem na delo«, je kratko
končal.

»Ali je res, da boš pri mo-
torjih, je ves vznemirjen vpra-
šal Frica.

»Res je. Saj je še mama re-
kla, da sem kot nalašč za me-
hanika.«

S pogledom je ošinil vse o-
koli sebe. Ne, tokrat se mu
niče ne roga.

Sedel je na hišni prag. Za
njim so še drugi posedli. Stari
maček si je prižgal pohojen
čik in vprašal:

»Hm, in koliko boš zaslu-
žil?«

»Tega pa ne vem. Mogoče
kakšnih deset soldkov.«

»To pa že! Srečo imaš, stari-
ki, je zamrmrala Monika, po-
gledala v tla in računala, kaj
vse bi si lahko kupila z dese-
tina soldov na dan.

»To je pol več kakor dado
v opekarni«, se je spomnil Sa-
gouin.

Potem so umolknil. V otro-
cih so se začele prebujati že
tisočkrat potlačene želje. Tu-
hotna ožost se je prikradla
mednje in pričela razgrinjati
sanjarije. Vsak od njih je bil
že vložil prošnjo za sprejem v
tovarno, sedaj pa so se njho-
vi upi začeli počasi razblinjati.
In družbica je začutila, da je
porazena.

Start maček je bil sam pri
sebi že zdavnaj odločil: kakor
je za enega, je za vse. Sedaj
pa je pomislil: Da, da, razen
enega se lakote ne bomo re-
šili. Vlekel je svoj čik in gren-
ko mu je bilo pri sru.

Tokrat se je prvič zgodilo,
da jih kdo zapuša.

Tudi Tonio je postal otožen
in ni vedel kaj reči. Monika
jih je poizkušala razvedriti in
se je pošalila:

»Eh, moj stari, sedaj pa nam
boš lahko kaj kupil.«

Planil si v smeh in tudi
Tonio se je razveselil.

»Seveda, seveda bom. Ko na
koncu tedna dobim prvo plačo,
vse vse povabim v Ramadas.«

»V Ramadas? Kaj si neu-
men?«

Tonia je potrlo. V Ramadas,
najmeninnejši lokal v mestu,
smejo stopiti samo otroci, ki
delajo, ki zaslužijo kakor od-
rasli.

Ves v zadregi je vstal,

»Na svidenje. Pripraviti se
moram za jutri«, je spregovo-
ril, kakor bi se opravičeval.

Odšel je po cesti in vedel,
da si nima kaj pripraviti.

Spet je vse utihnilo. Na zem-
ljo je legel večer. Od hiš so se
boječe stegovale sence. V njih
so tonile zapuščene frnikole in
krogi, ki so jih na cestu zari-
sale okorne otroške roke.

Tonio ni bil prav nič zaspan.

»Spat pojdi, Tonio, delo se
piče ob šestih,« je velela
mati.

Legel je. Ob luči, ki jo je
dajal košček sveče, je mati
krepala njegovo najboljšo oble-
ko, tisto, ki so mu jo napravi-
li pred trem leti za semenj.
Tonio je pomislil, če bo še lah-
ko obul čevlje. Po delavnica
vendar ne more hoditi bos!
Škoda, da nima plave obleke,
kakršno nosijo mehaniki; in
da bi imel pas za ključke, ka-
kršnega nosijo ključavničarji...

Aj, kaj! Čez en mesec... V
mislih je računala, a so se mu
številke zapletle. Kaj bo res
zaslužil deset soldov? Nenad-
no se je od nekod vzel dvom.
Ampak zakaj, vraga, pričinja-
jo že ob šestih? In Črna gla-
va — menda ne zapoveduje tu-
di v delavnica.

»Čuj, mama, kako je ime
Črni glavi?«

»Henrik.«

In misli v Toniovi glavi so
spet zbržele. Prišel bom tja in
rekel: Gospod Henrik, jaz sem
tisti fant, ki ga je ravnatelj-
va žena priporočila za tovar-
no! Možak ga bo lepo spre-
jel. Saj je gospa posredovala
zanj.

Sveča je dogorevala in mati
jo je ugasnila, da jo bo lahko
še jutraj našla, ko se bo
fant oblačil. S temo je sobo na-
polnil tudi hlad. Tonio je sli-
šal, kako mati onkraj njegove
glave poravnava slamnjačo.
Ležal je in sanjal. Razburje-
nje tega dne, kakršnega, še ni
bil doživel, mu je razgorelo du-
šo. Čez čas se mu je zazdelo,
da prihaja do njega enolično
brnenje strojev in ga boža po
ušesih skoraj kakor otožni na-

pevi, ki se jih je Monika nau-
čila v tovarnah, kjer so imeli
radio. Ah, kako lepa glasba!
Zazibalo ga je piskanje vetra,
ki je bedel nad obalo; zaspal
je.

Ponoči se je Tonio prebudil,
skočil pokonci in se s široko
razprtimi očmi zazrl v temo.
Mislil je že vstati, a ga je ma-
ti pomirila:

»Spi, Tonio! Ni še čas.«

In spet se je zavil v zakrpa-
no odejo. Koliko je neki ura?
Zdelo se mu je, da je tudi čas
zaspal. A malo kasneje...

»Tonio! Dragec! Čas je.«

(Nadaljevanje)

Neodločen dvoboj med Avstralijo in zajci

Koliko utehe bi dobil naš lo-
vec, če bi se vsaj za nekaj dni
preselil v Avstralijo! Medtem
ko mora pri nas prehoditi dol-
ge kilometre, preden naleti na
zajca, in se mu tudi kaj pogo-
sto zgodi, da pride po celo-
dnevni hoji zvečer s prazno
torbo domov, se mora človek
Avstraliji boriti proti tej »go-
laznici«, ki mu uničujejo pri-
delek.

Zajništvo kar od začetka.
Pred niti sto leti so prinesli v
Avstralijo prve zajce. Kakih
petindvajset jih je dobil neki
avstralski kmet v dar od svo-
jega prijatelja iz Evrope. Ti
zajci so se razmnoževali s ta-
ko brzi, kot to znajo samo
zajci; kmalu so preplavili vso
Avstralijo. V začetku so jih
skušali zatreti z navadnimi lo-
vom, toda kmalu so oblasti u-
videle, da jih je potrebno siste-
matično zatirati.

Avstralija je znana dežela
ovčevreje. Poleg velikanskih
sušnih požarov, je začel ogro-
žati njen nadaljnji obstoj tudi
zajec. Zajec se navadno hra-
ni s travo. Izračunali so, da po-
jedo štirje zajci toliko trave,
kakor ena ovca. Zajcev pa je
toliko, da v enem letu pojedjo
toliko paše, kolikor bi je bilo
dovolj za 40 milijonov ovac. Za-
radi tega imajo Avstralsci, ki
se bavijo z ovčevrejo, od 30 do
40 milijonov šterlingov škode
na leto.

Povsem razumljivo, da je to
le prevelika zguba, da bi jo
pustili v nemar. Rekl smo,
da so se v problem vmešale
tudi oblasti, toda uspeh je do
sedaj le delen.

Končno so se prišli do
zaželenega sredstva, ki slom-
na zelo starem načelu iz leta
1896 in ki daje nekaj utemelje-
nega upanja, da bo Avstralija
rešena te nadloge. Zajcem bo-
do nastavljeni strupe, ki pov-
zročijo nalezljivo bolezen.

ZANIMIVOSTI POŠIRNEM SVETU

4 milijone dinarjev za Guttenbergovo knjigo. Te dni
so v Londonu prodali za 4 milijone din knjigo „Ka-
tolikon“, tiskano 1460. leta v Meinzu. Je to eno prvih
del, ki jih je tiskal Guttenberg, tembolj pomembno, ker
je redko, v tisti dobi tiskano religiozno delo.

Radar odkril zaklad. Pred kratkim so na Franco-
skem odkrili okoli 20 m pod morsko površino potop-
ljeno ladjo. S pomočjo instrumentov je najditelj ugo-
tovil, da je ladja natovorjena s 30 do 40 tonami zlata
— v vrednosti 15 milijard dinarjev. Angleži so potrdili
resničnost najdbe. Potopljen zaklad bodo v najkrajšem
času dvignili.

Rekordna brzina čolna. Najnovejši svetovni rekord
v brzini motornih čolnov — 285,6 km na uro — je do-
segel čoln, katerega motor ima 2.000 konjskih sil.

Za 2 milijarde frankov ponarejenih dolarjev. Neki
liskar — ponarejevalec — je hotel v Parizu spraviti v
promet ogromno vsoto ponarejenih dolarjev v vredno-
sti 2 milijard frankov. Bankovci so bili tiskani v vred-
nosti 20, 50 in 100 dolarjev. Imitacija je po izjavah
strokovnjakov odlična. Ponarejevalci so bili aretirani v
trenutku, ko so hoteli denar razpečati. Sedaj se niso
točno ugotovili, koliko ponarejenih bankovcev je že
v prometu.

Neverjeten karambol. United Press je javil, da sta
v mestu Holand v državi Michigan trčila veslaški čoln
in avtomobil! Karambol se je dogodil v viharju, ko je
vrglo čoln z jezera Michigan na obalo. Avtomobil se
je takoj nato zaletel vanj.

Skladatelj in 8 milijonov dinarjev. Nedavno je pri-
potoval v Stockholm avstrijski skladatelj Heinz Pre-
wost, ki je še pred vojno napisal znano glasbo za
švedski film „Intermezzo“. Skladatelj, dokaj siromašen
in razen tega še bolan, je bil precej presenečen, ko je
zvedel, da ima pri švedskih založbah naloženih 8 mi-
lijonov dinarjev kot avtorski honorar za popularne
skladbe. Izdajatelji so bili prepričani, da je Prewost
med vojno umrl ali izginil.

Desetletni pilot. Francozu Jeanu Pierru Vald-
bergu je šele 10 let, pa že vodi majhno letalo „Piper-
Cub“ in se pripravlja na pilotski diplomski izpit. Di-
plomo mu obetajo šele čez šest let, ko bo dosegel
primerno starost. Pilotirati ga je naučil oče, pionir
letalstva in predsednik aerokluba v nekem pariškem
predmestju. To je storil zato, da bi dokazal, da za pi-
lotiranje ni potrebna posebna zmožnost, da letanje ni
nevarnejše od kolesarjenja. Oče je rekel o svojem sinu,
da se v nobenem pogledu ne razlikuje od drugih otrok.

Za malega Pierra se Parizani zelo zanimajo. Vsako
nedeljo ga hodijo tisoči gledat v Saint German,
kako leti. Mnogo oboževalcev ima tudi po drugih
mestih.

Najdražje rože. Zdaj ni težko stopiti v cvetličarno
in naročiti orhideje. Imajo jih več vrst, plemeniteje
in manj plemenite, dražje in cenejše. „Prave“ pa
težko dobiš. Prave „divje“ orhideje rastejo na bregovih
reke Amazonke v Srednji Ameriki in na otoku Borneo,
pa še tam so zelo redke. Rastejo večidel samo v go-
stih džunglah. Tako trganje orhidej ni trganje, temveč
nekakšne lov. Vsak, kdor jih išče, je v neprestani
smrtni nevarnosti, da bi ga raztrgale zveri. Zato ni
čudno, da so divje orhideje tako drage. Posebno lepe
so — preračunano na naš denar — tudi po 2 in pol
milijona din.

Nova letalonosilka. Po slavnosti v Newport Newsu
so začeli graditi 65.000 tonsko letalonosilko Forestal. Dolga
je 350 m, njeno vzletišče pa bo široko 76 m. Nova
letalonosilka bo nosila težke bombnike za atomske
bombe, na njeno vzletišče se bo lahko spustilo
kakih sto letal, od lovcev na reakcijski pogon do bom-
bnikov. Vozila bo s hitrostjo 32 vozlov na uro.

Težnja po zbiranju in shra-
njevanju redkih in dragocenih
predmetov je bila pri ljudeh že
od nekdanj živja. Spomnimo se
tempeljskih zakladov v starem
veku, umetnostnih galerij kra-
ljev iz Pergamona in Ptolome-
jevcev v Egiptu, dragoceno-
sti, zbranih v rimskih svetiščih
in javnih zgradbah ter v pala-
cah bogatih Rimljanov. Spočetka
je odločala pri zbiranju
predvsem kulturna in gola mate-
rialna vrednost predmetov, to-
da že v dobi helenizma postane
važna tudi njih zgodovinska
in umetnostna pomembnost. V
času cesarstva se v Rimu prvič
pojavi misel o podražavljenju
privatnih zbirk. Antisij Pol-
lio že odpre vrata svoje umet-
nostne zakladnice tujim ob-
iskovalcem. V srednjem veku
hranijo po večjih cerkvah dra-
gocene relikvije in raritete, ki
so ob posebnih prilikah dostop-
ne v mlkom. V veliki zbirki
francoskega vojvode Jeana de
Berryja (+1416) se podobno kot
v helenizmu pri vrednotenju
»muzealije« zopet uveljavljajo
umetnostni vidiki, ki povsem pro-
de v dobi renesanse v Italiji. Tu
se na dvorih bogatih družin:
Medici, Este, Gonzaga, Far-
nese itd., kopičijo predvsem iz-
kopanine iz antične dobe, Tip
evropskih knežjih zbirk od 16.
do 18. stol. so tako imenovani
umetnostni kabinet, v katerih
se v pisnem zaporedju vrstijo
poleg umetnin tudi zanimivo-
sti iz prirode, redkosti itd. Od
srede 18. stol. dalje pa vedno
bolj opažamo težnjo, napraviti
zbirke dostopne javnosti. Re-

zultat tega prizadevanja je n. p.
pr. otvoritev Rubensove gale-
rije v Luksenburški palači v
Parizu, predvsem pa proglaši-
tev kraljevske zbirke v Lou-
vru za ljudsko last (l. 1793).

Muzeji v današnjem pomenu
besede so plod 19. stol. Poleg
kompleksnih zbirk se v teku
stoletja pojavijo posebni arhe-
ološki, umetnostno zgodovinski,
narodopisni, prirodopisni in šte-
vilni drugi muzeji. V tej dobi
se izoblikuje znameniti British
museum v Londonu, ki je naj-
večji na svetu, in mnogi drugi
po vseh evropskih državah; ta-
ko tudi Deželni kranjski muzej
v Ljubljani — današnji Narod-
ni muzej.

Ob koncu 19. in v 20. stol.
zajame zbirateljska aktivnost
tudi podeželje. Vsepovsod, po-
sebnost v Nemčiji, Švici in na
Švedskem, rastejo tako imeno-
vani domovinski muzeji, ki zbi-
rajo in hranijo kulturne spom-
enike in prirodne znamenito-
sti ožjega teritorialnega ob-
močja, da tako z njimi prika-
žejo njegove posebnosti in le-
pote. Njih delo ima v prvi vr-
sti vzgojni namen, medtem ko
je prizadevanje centralnih mu-
zejev obrnjeno predvsem v
znanstveno smer. Odmev tega
razpoloženja pri nas je usta-
novitev muzejev v Ptujju, Cel-
lju, Mariboru, Brežicah itd.

Tudi naša socialistična drža-
va je spoznala veliko pedago-
ško in izobraževalno vrednost
muzejev. Od vsega začetka živ-
ljahno spremlja njih delo in
podpira ustanavljanje novih. —

skofja Loka, Metlika, Kočev-
je, Koper; Postojna, Tolmin,
Nova Gorica, Idrija, Jesenice,
Kropa, Zelenik, Trzin, Bled
itd. so kraj, kjer se je muzej-
ska aktivnost razširila šele po
vojni.

Kranj je dolgo stal ob strani,
čeprav je misel o ustanovitvi

skofja Loka, Metlika, Kočev-
je, Koper; Postojna, Tolmin,
Nova Gorica, Idrija, Jesenice,
Kropa, Zelenik, Trzin, Bled
itd. so kraj, kjer se je muzej-
ska aktivnost razširila šele po
vojni.

Kranj je dolgo stal ob strani,
čeprav je misel o ustanovitvi

skofja Loka, Metlika, Kočev-
je, Koper; Postojna, Tolmin,
Nova Gorica, Idrija, Jesenice,
Kropa, Zelenik, Trzin, Bled
itd. so kraj, kjer se je muzej-
ska aktivnost razširila šele po
vojni.

Kranj je dolgo stal ob strani,
čeprav je misel o ustanovitvi

skofja Loka, Metlika, Kočev-
je, Koper; Postojna, Tolmin,
Nova Gorica, Idrija, Jesenice,
Kropa, Zelenik, Trzin, Bled
itd. so kraj, kjer se je muzej-
ska aktivnost razširila šele po
vojni.

Kranj je dolgo stal ob strani,
čeprav je misel o ustanovitvi

skofja Loka, Metlika, Kočev-
je, Koper; Postojna, Tolmin,
Nova Gorica, Idrija, Jesenice,
Kropa, Zelenik, Trzin, Bled
itd. so kraj, kjer se je muzej-
ska aktivnost razširila šele po
vojni.

Kranj je dolgo stal ob strani,
čeprav je misel o ustanovitvi

skofja Loka, Metlika, Kočev-
je, Koper; Postojna, Tolmin,
Nova Gorica, Idrija, Jesenice,
Kropa, Zelenik, Trzin, Bled
itd. so kraj, kjer se je muzej-
ska aktivnost razširila šele po
vojni.

Kranj je dolgo stal ob strani,
čeprav je misel o ustanovitvi

skofja Loka, Metlika, Kočev-
je, Koper; Postojna, Tolmin,
Nova Gorica, Idrija, Jesenice,
Kropa, Zelenik, Trzin, Bled
itd. so kraj, kjer se je muzej-
ska aktivnost razširila šele po
vojni.

Kranj je dolgo stal ob strani,
čeprav je misel o ustanovitvi

skofja Loka, Metlika, Kočev-
je, Koper; Postojna, Tolmin,
Nova Gorica, Idrija, Jesenice,
Kropa, Zelenik, Trzin, Bled
itd. so kraj, kjer se je muzej-
ska aktivnost razširila šele po
vojni.

Kranj je dolgo stal ob strani,
čeprav je misel o ustanovitvi

skofja Loka, Metlika, Kočev-
je, Koper; Postojna, Tolmin,
Nova Gorica, Idrija, Jesenice,
Kropa, Zelenik, Trzin, Bled
itd. so kraj, kjer se je muzej-
ska aktivnost razširila šele po
vojni.

Kranj je dolgo stal ob strani,
čeprav je misel o ustanovitvi

skofja Loka, Metlika, Kočev-
je, Koper; Postojna, Tolmin,
Nova Gorica, Idrija, Jesenice,
Kropa, Zelenik, Trzin, Bled
itd. so kraj, kjer se je muzej-
ska aktivnost razširila šele po
vojni.

Kranj je dolgo stal ob strani,
čeprav je misel o ustanovitvi

skofja Loka, Metlika, Kočev-
je, Koper; Postojna, Tolmin,
Nova Gorica, Idrija, Jesenice,
Kropa, Zelenik, Trzin, Bled
itd. so kraj, kjer se je muzej-
ska aktivnost razširila šele po
vojni.

Kranj je dolgo stal ob strani,
čeprav je misel o ustanovitvi

skofja Loka, Metlika, Kočev-
je, Koper; Postojna, Tolmin,
Nova Gorica, Idrija, Jesenice,
Kropa, Zelenik, Trzin, Bled
itd. so kraj, kjer se je muzej-
ska aktivnost razširila šele po
vojni.

Kranj je dolgo stal ob strani,
čeprav je misel o ustanovitvi

skofja Loka, Metlika, Kočev-
je, Koper; Postojna, Tolmin,
Nova Gorica, Idrija, Jesenice,
Kropa, Zelenik, Trzin, Bled
itd. so kraj, kjer se je muzej-
ska aktivnost razširila šele po
vojni.

Kranj je dolgo stal ob strani,
čeprav je misel o ustanovitvi

skofja Loka, Metlika, Kočev-
je, Koper; Postojna, Tolmin,
Nova Gorica, Idrija, Jesenice,
Kropa, Zelenik, Trzin, Bled
itd. so kraj, kjer se je muzej-
ska aktivnost razširila šele po
vojni.

Kranj je dolgo stal ob strani,
čeprav je misel o ustanovitvi

CENE AVGUŠTIN
**Muzejska dejavnost
v Kranju**

umetnostno pomembne predme-
društva snuje 6 sekcij. Nekdaj
z, zanimivosti iz prirode ter
predmete, ki so v kakršnikoli
zvezl z zgodovinskim razvojem
kranjskega območja. Zbraki
predmeti, dokumenti in podat-
ki bodo nudili gradivo za pri-
kazovanje prirodnega bogstva
in lepote Kranja in njegove
okolice, njegovega geografskega
položaja, ekonomskega in
družbenega razvoja, razvoja
materialne kulture in umetno-
sti, kakor tudi potrebno doku-
mentacijo o vlogi Kranja v
narodnoosvobodilni borbi. Ker
tako njegovo delavno torišče ne
bo ozko specializirano, temveč
se bo razraslo v širino, bo
imel bodoči muzej več oddel-
kov: umetnostno-zgodovinske-
ga, kulturno-zgodovinskega,
arheološkega in etnografskega.
Poseben oddelek bo posvečen
spomenikom narodnoosvobodil-
ne borbe, ki bo skušal nazorno
prikazati delež Kranja in nje-
gove okolice za osvoboditev, a
tudi obnovu in izgradnjo naše
domovine. Prezreti ne smemo
važnosti prirodoslovne zbirke,
predvsem njene praktične vred-
nosti za številne šole v mestu
in okolici. Tehniški oddelek bo
zbiral gradivo o razvoju kranj-
ske industrije in obrti. V okvi-
ru Tekstilnega tehnikuma se
organizira poseben Tekstilni
muzej, ki bo v kratkem dostop-
en javnosti in bo po svoje iz-
popolnjeval zbirke Mestnega
muzeja.

Za zbiranje, znanstveno ob-
delavo in populariziranje mu-
zejskih predmetov se v okviru
Zgodovinskega in muzejskega

Domača lekarna

Sleheri dom potrebuje majhno domačo lekarno. Potrebna je v mestu, še bolj pa na vasi, kjer ni v bližini zdravnik.

Najpriljubnejše je, če si domačo lekarno uredimo v omarici, pritrjeni na steno. Omarica naj ima predale in naj bo približno 75 cm visoka, 45 cm široka in 35 cm globoka. Kdor si jo težko nabavi, naj si uredi lekarno v omaro.

Kaj naj bo v taki domači lekarni? Vsekakor ne ostanijo zdravila, ki smo jih nekdanje uporabljali, kajti mnoga zdravila se s časom pokvarijo, marsikdaj pa se zgodi tudi, da pozabimo proti kakšni bolezni služijo. V lekarni pa imejmo 1 ali 2 škatlici aspirina in piramidona, ki se ju bodo družinski člani posluževali med glavobolom, revmatičnimi težavami ali proti vročici zaradi prehlada oziroma zobobola. Naj ne manjka tudi vrečka grenke soli ali manjša steklenica ricinovega olja proti zaprtju. 1 do 2 žlici ricinovega olja ali kavnega žlička grenke soli bo dovolj, da si prebavo spet uredite. Poleg ricinovega olja naj bo stekleničica s finim jedilnim oljem. Le-tega bomo uporabljali proti tiganju v ušesih — olje nekoliko segrejemo in vlijemo nekaj kapljic v uho (uho nato zamašimo z vato) — in proti opeklinam. Olje namreč blaži bolečine in prepreči infekcijo rane, nastale ob nesreči. Jod nam bo služil, če si odrgnemo kožo ali če laže poškodujemo. Poškodovano mesto lahko prevlečemo z vato,

namočeno v jod. V iste svrhe nam bo služil sulfanilamidni prašek, medtem ko bomo sulfanilamidno mast uporabljali za hraste, gnojne rane, priske in zrele tvore. Burove tablete bomo uporabljali za otekline, udarjena ali vneta mesta. 1 do 2 tableti raztopimo v hladni vodi, ki jo uporabljamo potem za obkladke. Za večje rane pride v poštev hiperol ali zrnca hipermangana, raztopljena v vodi. Srčno nervozni in sploh živčni ljudje naj si ne pozabijo nabaviti stekleničico valeriane. 15 kapljic v kozarcu vode zadostuje za pomiritev. Salmiak je odlično sredstvo za osveščenje. Če ga nimamo v domači lekarni, dajmo nezavestnemu pod nos stekleničico močne kolonjske vode. Dalje naj bo v domači lekarni 1 do 2 zavojca vate, 2 do 3 zavojci gaze, s katero obdamo rano. Če gaze ni sterilna, jo steriliziramo sami z vročim likalnikom. Imejmo pa med zdravili tudi nekaj zavojev za previjanje ran in za preprečevanje močnih krvavitve. Kadar so ranjene vene, tedaj zvezemo mesto pod rano, kadar pa so ranjene arterije (kri tedaj brizga z ušestri srca), tedaj zvezemo mesto nad rano.

Če v domači lekarni shranimo še zdravila, ki jih je zdravnik predpisal bolnemu družinskemu članu, tedaj imamo v omarici vse, kar za prvo silo potrebujemo. Omarica naj bo zmeraj zaprta, zlasti tam, kjer so pri hiši otroci!

Enostavnejši način: za količnik oseb pripravljamo kavo, točko skodelice vode zlij v lonček in dodaj še eno. Na vsako osebo porabi žličko sladkorja. Ko oslajena voda zavre, je odzemi za eno skodelico in dodaj za vsako osebo žličko drobno zmlete kave. Dvakrat prevrti dolj skodelico oslajene vode, ki si jo prej odvzela, in kava je gotova.

Recept

Jagodna bovla: skuham 1/4 kg sladkorja z 1/8 litra voda ter ga vlij na pol litra zrelih, očiščenih gozdnih jagod. Čez nekaj ur dolj steklenico belega in steklenico rdečega vina, nekoliko ruma ali konjaka. Dodaj lahko tudi nekoliko sodevice.

Dopisujte v „Glas Gorenjske“

O zalivanju rož

Marsikatera gospodinja se pritožuje, češ da ji vsaka sobna rastlina, pa naj še tako skrbi zanjo, usahne. Če bi rekla, da je prav zaradi prevelike skrbi rastlina usahnila, se bi najbrž zelo začudila. Pa je vendarle res, da po navadi rastline vsihajo in končno usahnejo zato, ker jih preveč zalivamo. Zemlja v lončku mo-

ra hitro vlažna, ne pa mokra. Preden rožo zalijemo, se prepričajmo, če je vrhinja plast že 2 do 3 cm globoko presušena, kajti šele tedaj je rastlina potrebna vode. Če potrkamo s prstom po lončku in polno zadoni, tedaj je zalivanje odveč. Kadar pa zalijemo, zalijmo pošteno!

Voda za zalivanje naj bo pre-

stana in najmanj toliko topla kakor zrak, ki rastlino obdaja. Najprimernejša je deževnica. Če pa zalivamo s studenčnico ali vodovodno vodo, naj ta vsaj čez noč stoji. Ne smemo pozabiti, da rabijo rastline največ vode takrat, ko cvetijo, torej v poletnem času, v vročini. Ko odeveto in na jesen, ko rast pojema, jih zalivamo dosti bolj poredkoma. Pozimi, ko rastline počivajo, bočmo z vodo zelo skope.

Za kratek čas

Samo po sebi razumljivo...

Učitelj: »Spinača vsebuje precej železa. Poznate kako rastlino ali sadež, ki ima še več železa?«

Jakec: »Prosim! Koruza!«

Učitelj: »Kako?« pa to ugotovil?«

Jakec: »Ker je trša kot špinača.«

Nagradna križanka

Industrija pletenin in konfekcije v Kranju je razpisala za naše bralce nagradno križanko s petimi nagradami: I. nagrada moška ali ženska vestja, II. nagrada pulover, III. moška srajca, IV. nagrada moške rokavice in V. nagrada ženske rokavice.

Križanko je »Pletenina« razpisala, da bralce opozori na svoje izdelke.

Vodoravno: 2. začetne črke evropske reke; 4. pregovor; 5. vrsta gradbenega materiala; 6. prestolnica države; 8. evropsko pogorje; 9. last Ane; 10. korespondenčna kratica; 12. osebni zaimek; 13. kratica dobrodelne organizacije; 15. pesniška oblika (množ.); 17. izdelek tovarne, ki razpisuje križanko; 18. drevo; 20. gospodinjska potrebščina; 22. podzemski hodnik; 23. osebni zaimek; 24. sanje; 25. premoženje; 28. žuželke; 30. dva soglasnika; 31. izdelek tovarne, ki razpisuje križanko; 32. glavni števniki; 33. najnovejši modni vzorec; 35. vrsta krompirja; 36. nepravilni oče; 38. del sira; 39. navdušena; 40. vrsta materiala; 41. delavke so dokončale fazo dela, ko so srajce...; 43. izdelek tovarne, ki razpisuje križanko; 46. reklamno ali propagandno sredstvo; 49. del prireditve na Gorenjskem; 51. doba; 52. kratica naslovniku, moško ime; 53. izdelki tovarne, ki razpisuje križanko; 54. dve; 55. kraj dogajanja Mozartove opere; 57. kraj na Gorenjskem (brez o); 59. zlatnik; 60. pouk; 61. tekstilna surovina (krma); 63. prehodna oblika preje (množ.); 64. pritrilnica; 65. francoski spolnik; 66. grška črka; 67. grška črka; 69. odd. tov., ki razp. križ.; 70. značilnost izd. tov., ki razpisuje križanko.

Navpično: 1. brzovajni naslov tovarne, ki razpisuje križanko; 2. del kolovrata; 3. trgovsko podjetje; 5. pisarniška potrebščina; 6. reka v ZSSR; 10. del postaje; 11. arija; 13. zgodnji; 14. zdravo žito; 16. predlog; 17. priimek angleškega pisatelja (fon.); 18. izdelek tovarne, ki razpisuje križanko; 19. grški bog; 20. ima itaba; 21. izdelek tovarne, ki razpisuje križanko; 24. nasprotje dobrih; 25. knjige; 26. del prireditve na Gorenjskem; 27. suhljat; 29. mestna vrednost; 33. z njim plačaš takso; 34. pesniška oblika; 36. ogoček (op. ur.: ni knjižni izraz!); 37. odzimate lesk; 41. hudoben; 42. zavodi; 44. vrsta vina; 45. grška črka; 47. niso pošteni; 48. telovadno orodje; 49. prišlov časa; 50. išče slikar; 52. priznana tovarna pletilnih strojev; 53. vrsta perja; 56. vrsta kokoši; 58. kratica — rabiš jo pri besedni analizi; 62. električna mera; 63. kratica športnega društva; 68. osebni zaimek.

Rešitve s časopisnim izrezkom poslati na uredništvo »Glasu Gorenjske« do 15. avgusta 1953.

Industrija pletenin, rokavic in konfekcije Kranj

Ali si želite dobro črno kavo?

Ni boljšega, kakor je dobra črna kava, pravijo nekateri. Čeprav so besede nekoliko pretirane, je vendarle res, da je med kavo in kavo velika razlika. Nekaterim gospodinjam se vžle prizadevanju ne posreči, ker med kuho ne ravnaajo prav. Objavljamo nekaj receptov, ki zagotavljajo, da vas bodo gostje pohvalili, ko jih boste postregli s kavo.

Turški način: bakreno, nališčo za kavo izdelano posočico napolnimo do polovice z vročo vodo in dodamo 2½ kocki sladkorja. Oslajeno vodo tako dolgo kuhamo, da se ves sladkor raztopi. Nato stresemo vanjo 6 do 7 g drobno zmlete kave. Ko zavre, jo odstavimo in dolijemo do vrha posode vrele vode.

Bosanski način: v bakreno posodico stresemo 7 g drobno zmlete kave, dodamo sladkorja po okusu in dolijemo toliko vrele vode, da sega do 3/4 posode. Kavo dvakrat prevremo.

Zakleta hiša

7 Ariel Kassack:

Jack je bil strašno razburjen. Ne vem, kakšno zvezo ima vse to, vendar čutilim, da je tu neka tajnost. Bojim se, da pisma ne bova našla, zamrura Bert.

Splazila sta se v hišo in stopila v Jackovo sobo. V kamini je bil kupček pepela. Samo kosček ovitka ni zgorel. Na njem je bil le del naslova odpošilatelja: Mary Cooper.

Mary Cooper! Bert, saj to je Jackova sestra, hiša, na katero so bila naslovljena ona pisma!

Bert skrbno spravi kosček v svojo listnico.

Kaj mi je pisala? — Ne vem, Evica, toda najina skrb bo, da to odkrijeva. Pojdiva, deklica!

Zvečer je vsa družba sedela pred Gardnerjevo hišo. Moški so razpravljali o politiki.

Nehajte že enkrat s tem, — vzkligne končno gospa Hermina.

Saj res, Marga, — reče Jack. — Pozabil sem ti povedati: Danes sem prejel pismo od svoje sestre.

V hipu se splazi Evica k Bertovim nogam in položi roke na njegova kolena. Bert je čutil, kako drhti.

Kaj piše? — vpraša Marga veselo.

Rada bi spoznala tebe in vse tvoje, — odgovori Jack. — Rada bi prišla sem.

Hermina in Marga sta obe naenkrat odgovorili:

Seveda, naj pride, kako bomo veselili!

Takoj ji bom odpisala in jo povabila, — reče Marga.

Nikar se ne trudi, draga moja, bom kar sam odgovoril, — zamrura Jack.

Evica je pa Bertu začepetala na uho.

Zakaj je Jack pismo sezgal? —

Osmega novembra je v malo, srečno hišico prispela Jackova sestra Mary Cooper.

Ko je gospodična Mary Cooper stopila z vlakom, je bil Bert King slučajno na postaji. Obklečena je bila v dragoceno krzno. Okoli vratu je imela krasno srebrno lisico. Pred postajo je postala v graciozni pozi kot kaka filmska zvezda. Bertu so se oči pomračile. — Vstopila je v taksi, kamor je nosač vložil njene kovčke.

Zvečer je v hiši zavladala čudna atmosfera. Gospodična Mary se je vedla kot z dolgočasna velemestna dama. Gospe Hermini, Evici in Margi je bila takoj odvratna. To je bilo čutili po tem, ker so govorile z njo skrajno vladno. Gospod Gardner pa se je sukal okoli nje kot nadvse pozoren kavalir. Bil je očaran. Gospodična Mary je bila nevarna lepota.

Tisto noč je Bert več ur razmišljal o njej. Nikakor ni mogel vskladiti njene osebnosti v ves-problem. Prišel ni do zaključka.

V naslednjih dneh je imel Jack naenkrat mnogo opravkov v banki. Prepuščal je sestro

Margi in Evici. Mestne klepetulje so jo že obirale. Ena je trdila, da so njene obleke že veste, kakšne, — druga, da je Mary čisto navadna, — in da so vsi moški, ki plešejo okrog nje, idioli.

Maryno vedenje in drznost. Prezirala je vse po vrsti in jim to dala tudi čutili. Obenem nikakor ni kazala namena, da bi sploh še kdaj odpotovala.

Jack in Mary sta se zjutraj pripravala — je čez nekaj dni povedala Evica Bertu. — Po pomoti je bila Marga zaprta v shrambi in je vse slišala. Jaz sem prišla šele h koncu. Vprašala sem Margu, kaj je bilo. Rekla mi je samo, da je bilo strahotno. Potem je Marga dolgo jokala. Bila je prav tako potreta, kakor tisti dan, ko je dobila pisma.

Rad bi bil slišal prepis, — pripomni Bert. Zakaj ne morem nikoli slišati nekaj določenege? Evica, vi ste zelo slab zaveznik!

Da, gospod, — reče Evica potrto.

Stirinajste je prispel velik zaboj z Maryno prtljago. Bert je videl sprevednika, ki je čakal na gospodično Mary, da bi podpisala prejem. Nasproti je stala Evica.

King je skočil k nji, medtem ko je Mary podpisovala.

Za božjo voljo, Evica, zadržite sprevednika, odvedite ga, poljubite ga, očarajte ga, zaplešite mu ples sedmih tančic — samo spravite ga v Gardnerjevo hišo!

Evica je že stala ob sprevedniku, vsa sladka in očarljiva. Pristrčno se mu je smehljala, ga zgrabila za rokav in ga, stalno čebljaje, odvela s seboj na dom.

Ko se je sprevednik vrnil in odpeljal, je Bert rekel Evici:

Ze ves čas me je grizel sum, da Mary ne more biti Jackova sestra, ker sta tako različna. Vendar sem ji delal krivico. Mary je njegova sestra. Medtem ko ste vi odgnali sprevednika, sem pogledal v njegovo prejemno knjigo. Podpis in pisava sta bila ista kot na Jackovem pismu.

— Stvar je torej pri starem — pripomni Evica.

Da, gospodična! Vendar je ena različna. Poprej sva samo slišala, da je Mary Jackova sestra. Zdaj veva, da je to res. Upam, da bodo vaši pičli možgančki to zapopadli. Klanjam se!

Evica je gledala za njim, dokler ni vstopil v hišo.

Čimdalje je Mary ostajala pri Jacku, tem neznosnejše je postajalo njeno vedenje! Da Marga pogosto joče, je zaupala Evica Bertu, ko sta se vozila z avtom zvečer v mesto. Namenjena sta bila v kino. Ko sta se približala nočnemu baru Esceelsvir je Evica v hipu ustavila avto.

No, kaj pa je? — vpraša Bert.

Glejte! — vzkligne deklica. — Pred barom je stal Jackov avto, medtem ko ga je Marga doma zaman čakala z večerjo. To se je bilo že večkrat zgodilo. Sedaj je spoznala, kje Jack preživlja večere. Vstopila sta. Našla sta Jacka v zadnji sobi. Bil je tako opit, da ni nikogar več poznal. S težavo sta ga spravila v avto. Evica je bila besna. Roke so jo srbele, da bi svaka s klofutami spravila k zavesti. Bert je obrnil da bi peljal Jacka domov. Na poti jih je dohitel avto, v katerem sta sedela Romi in načelnik policije. V listem trenutku se je Jack zganil. Njegove osteklenele oči so se uprle v Romija. Sprva je mrmljal, potem je začel govoriti vedno razločnejše. Nena doma se je v avtu visoko vzpel in začel kričati z divjim sovraštvom.

Žena, moja prekleta žena, ne enkrat, stokrat prekleta!

Njegova blede lica so zagorela v vročici.

Kako naj se je znebiti? — je tulil. — Le čakajte, boste že videli! Rešil se bom te preklete zveri, Ubijem jo, ubijem!

Trgovsko podjetje „Vino Kranj“

VAM NUDI: VSE VRSTE KVALITETNIH VIN, PRVO-
VRSTNA BUTELJČNA IN VSTEKLENIČENA VINA

PRIZNANE LIKERJE, RUM, KONJAK, RAZNE APERITI-
VE, PRISTNI DOMAČI SADJEVEC IN OSTALA ŽGANJA
PO KONKURENČNIH CENAH

VSE VRSTE BREZALKOHOLNIH PIJAČ, PIVO »UNION«
V SODIH IN STEKLENICAH, RADENSKO VODO, SIFON IN
VSE VRSTE KISA PO NAJNIZJIH CENAH IN V VSAKI
KOLIČINI

CENJENE OBISKOVALCE OPOZARJAMO, DA V VSEH
TRGOVINAH IN GOSTILNAH ZAHTEVAJO V SVOJE ZA-
DOVOLJSTVO NAŠE KVALITETNE ALKOHOLNE PIJAČE

Obiščite
naš paviljon na
„Gorenjskem sejmu“
in prepričajte se
s „pokušnjo“
o kvaliteti
naših pijač!

ZA VSA NAROČILA IN INFORMACIJE KLIČITE TELEFON:
KRANJ 336.324 — SKOFJA LOKA 26 — TRŽIČ 49

KVALITETA / NIZKE CENE / SOLIDNA POSTREŽBA

„VINO KRANJ“

SKLADIŠČA: KRANJ, SKOFJA LOKA, TRŽIČ

Ob prazniku »Dneva vstaje« se klanjamo spominu
padlih borcev - herojev, ki so žrtvovali svoja življe-
nja za svobodo slovenskega naroda in se zaklinjamo,
da bomo ostali zvesti njihovim žrtvam in obljub-
ljamo, da bomo čuvali ter bedeli nad pridobitvami
osvobodilnega boja in z delom in trudom dvignili
v naši lepi domovini srečo in blagostanje...

KRANJ

DELOVNI KOLEKTIV „VINO

„Ključavničarstvo - Tehnica“

Kranj

čestita ob Dnevu vstaje vsem delovnim ljudem in
se obenem priporoča za ogled izdelkov, razstavljenih
na »Gorenjskem sejmu«.

Ko obiščete razstavo
„Gorenjskega sejma“ v Kranju,
si oglejte izdelke

TKALNICE
IN BARVARNE

»ZVEZDA« KRANJ

Ob Dnevu vstaje
pošiljamo iskrene borbene pozdrave
vsem delovnim ljudem!

Tržeden popust!

V dnevih »Gorenjskega sejma« nudimo
10% POPUSTA pri nakupu proti takojšnjemu plačilu
v sledečih naših poslovalnicah:

OPREMA na Titovem trgu št. 24

Kuhinjska posoda, tehnice, kavni mlinčki, mesorez-
nice, štedilniki, lesena roba in druge kuhinjske
potrebščine

Dvokolesa, kolesni deli in druge športne potrebščine

STEKLO na Titovem trgu št. 16

Najnovejši vzorci servisov, kozarci za vlaganje,
kuhinjski porcelan, okrasni predmeti iz stekla in
keramike

Samo v dnevih „Gorenjskega sejma!“

Ne zamudite ugodne priložnosti!

INDUSTRIJSKIM IN TRGOVSKIM ODJEMALCEM
sporočamo, da smo prejeli večjo količino porcelan-
skih stenskih ploščic 15×15×0,6, stavbnega in
pohištenega okovja, tehničnega orodja, žičnikov,
vijačnega blaga in čevljarških potrebščin

»ISKRE« Tovarne za elektrotehniko in finomehaniko KRANJ

Delovni kolektiv

čestita vsem delovnim ljudem
Ljudske republike Slovenije za „Dan vstaje“

in želi, da bi bil ta — za nas tako pomemben praznik —
vsem delovnim kolektivom svetel spomin na slavno zgodovinsko
obdobje naše revolucije in vspodbuda za nove borbe pri
graditvi socializma in novih socialističnih odnosov.

Delovni kolektiv »Iskre«, zavedajoč se ciljev naše revolucije
in borbe za zgraditev boljšega in lepšega življenja, je vprav
po zaslugi pridobitev NOV osnoval industrijo, ki je bila pred
našo revolucijo izključen monopol dežel kapitalističnega
gospodarskega sistema.

V naše proizvodne napore smo vključili telekomunikacijske
naprave, predvsem proizvodnjo vseh vrst telefonskih aparatov,
lišnih in poštnih telefonskih central do 1.000 priključkov.
To področje telefonije je še nedavno bilo izključna domena
inozemcev in pomeni sedaj naša proizvodnja velik doprinos
k osamosvojitvi na tem področju.

Tudi knoprojektorje za normalni in ozki zvočni film z oja-
čalniki in zvočniki smo začeli izdelovati šele po osvoboditvi
in s temi našimi izdelki dosegli odlične uspehe ter zadovoljili
potrebam domačega in deloma tudi že inozemskega tržišča.

Naši mladi avtomobilski industriji smo priskočili na pomoč
s proizvodnjo vžigalnih tuljav 6 in 12 V, avtodinam 6 in 12 V,
napetostnih regulatorjev, zaganjačev (starterjev) 6 in 12 V, z
vsemi rezervnimi deli in s tem omogočili naši avtoindustriji
nemoteno delo kljub informatorjevski ekonomski blokadi.

Dalje so znani naši ročni, električni vrtni stroji EVS 1 za
široko potrošnjo in EVS 3 za velike, proizvodne industrijske
obrate.

Znani so tudi naši merilni instrumenti, 5 do 10 A električnega
števca do voltmetra, ampermetra, miliampermetra, wat-
metra, ohmometra, tokovnih transformatorjev itd., ki smo
jih do sedaj vedno uvažali in za katere smo plačevali visoke
devizne vsote. Proizvodnja takih instrumentov, predvsem pa
električnih števcov, sodi med pomembne doprinose našega
kolektiva k elektrifikaciji, ki je važen predpogoj za dvig naše
industrializacije in našega družbenega standarda.

Z naštetimi artikli in celo vrsto instalacijskega materiala je
naš delovni kolektiv začel orati ledino na polju elektrotehnike,
finomehanike in telekomunikacij ter s tem mnogo pripomogel
k naši gospodarski osamosvojitvi.

Naj živi borbeni praznik delovnega ljudstva LR Slovenije
»DAN VSTAJE«!

trgovsko podjetje na veliko in malo

KRANJ

čestita ob Dnevu vstaje

V naših poslovalnicah v Kranju Vas bomo postregli z vso vestnostjo.

Ko boste obiskali »Gorenjski sejem«, si oglejte naš razstavniki prostor v I. nadstropju št. 19. — Prepričali se boste, da smo bogato založeni z manufakturnim in galanterijskim blagom, usnjenimi in kozmetičnimi izdelki.

Vse obiskovalce »GORENJSKEGA SEJMA«, ki bo v Kranju od 31. julija do 10. avgusta 1953, Vas moramo spomniti še na to, da

Industrija pletenin, rokavic in konfekcije Kranj

izdeluje vse vrste volnenih pletenin najnovejših krojev, perilo vseh vrst po želji, triko rokavice — letne in zimske (podložene), za civile in vse rodove JLA.

V INTERESU VSEH TRGOVSKIH PODJETIJ JE, DA SI PRED NAKUPOM OGLEDAJO BOGATO ZALOGO ZADNJIH MODELOV V SKLADIŠČU NA SAVSKI CESTI.

Izdelke te tovarne odlikujejo:
NAJBOLJŠA KAKOVOST, SOLIDNO MODNA
IZDELAVA TER KONKURENČNE CENE!
USPEH ZAJAMČEN!

»Elektrotehnično podjetje«, Kranj

OGLEJTE SI NAŠE RAZSTAVLJENE IZDELKE NA »GORENJSKEM SEJMU«

Priporočamo se za nove instalacije vseh vrst, opravljamo vsa elektrotehnična, radio-tehnična in finomehanična dela.

Tovarna gumbov Kamnik

pošilja ob Dnevu vstaje iskrene čestitke vsem delovnim kolektivom širom po Sloveniji

Tegavska podjetje

čestita vsem svojim kranjskim odjemalcem k občinskemu prazniku, 1. avgusta. — Priporočamo se za ogled našega razstavnega paviljona na »Gorenjskem sejmu«

Fotoatelj Janko Kramer Kranj se priporoča za izdelavo vseh fotografskih izdelkov

Tovarna električnih strojev

„Rade Končar“ Zagreb

razstavlja po zastopniku LRS

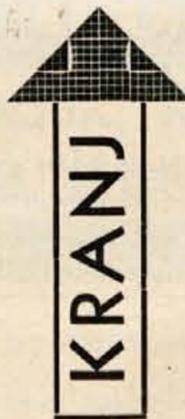
„Elektrotehni“, Ljubljana

in konsignacijskem skladišču

„Elektrotehničnemu podjetju“, Kranj

svoje kakovostne izdelke na »Gorenjskem sejmu v paviljonu PD 11. Priporočamo se ogled in naročila.

„Roleta-mizarstva“

čestita k DNEVU VSTAJE vsem delovnim kolektivom LR Slovenije. Priporočamo se za ogled našega razstavnega prostora na »Gorenjskem sejmu«! Solidna izdelava in zmerne cene so naš uspeh.

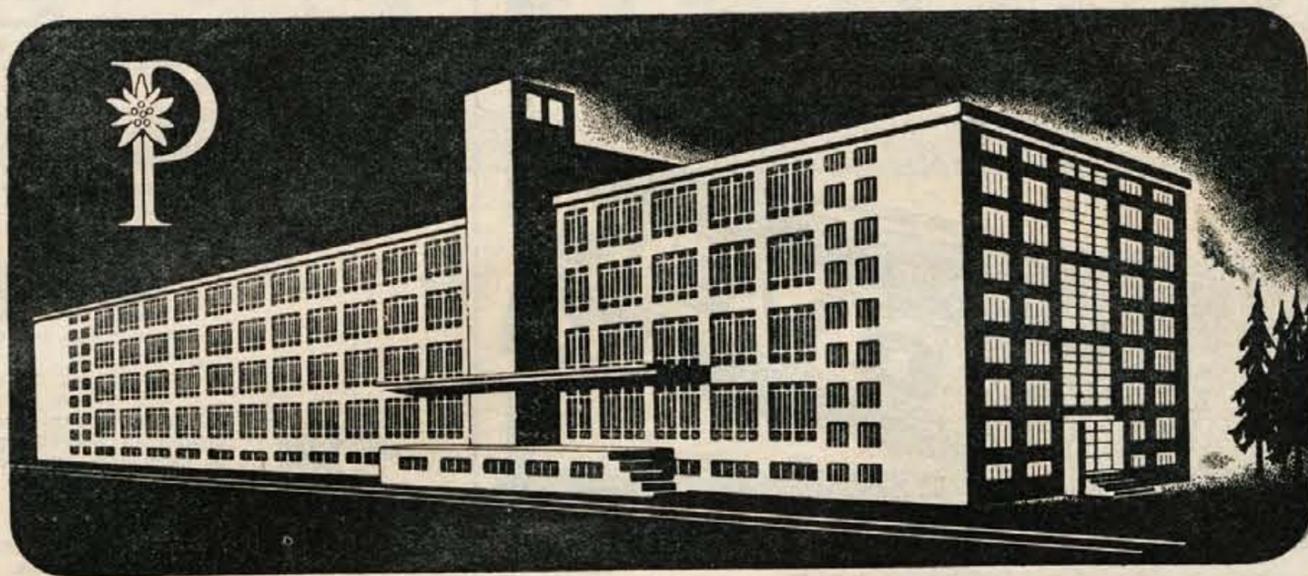
DELOVNI KOLEKTIV TOVARNE VIJAKOV IN ŽEBLJEV

PLAMEN

POŠILJA OB DNEVU VSTAJE SLOVENSKEGA NARODA BORBENE POZDRAVE VSEM DELOVNIM KOLEKTIVOM. OB TEM PRAZNIKU SE NAŠ DELOVNI KOLEKTIV SPOMINJA ŽRTEV FASISTIČNEGA TERORJA IN SE KLANJA NJIHOVEMU SPOMINU, SAJ JE NAŠ DELOVNI KOLEKTIV ŽRTVOVAL 65 TOVARIŠEV ZA SVOBODO IN BOLJŠE ŽIVLJENJE NAS VSEH. ZATO OBLJUBLJAMO VSE ZA IZGRADNJO SOCIALIZMA — NAŠE BOLJŠE BODOČNOSTI

KO OBISČETE »GORENJSKI SEJEM« V KRANJU OD 31. JULIJA DO 10. AVGUSTA, SI OGLEJTE NAŠ RAZSTAVNI PAVILJON IN ZADOVOLJNI BOSTE Z NAŠIMI IZDELKI

KROPA

*Svečana
otvorceitev
tovarne
„Planika“ -
2. avgusta ob
10. uri
dopolodne*

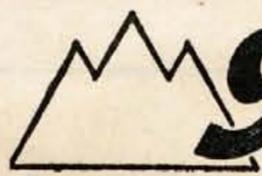
INDUSTRIJA OBUTVE „PLANIKA“ - KRANJ

OBVEŠČA CENJENO OBCINSTVO, DA RAZSTAVLJA SVOJE KVALITETNE IN OKUSNE IZDELKE NA RAZSTAVNEM PROSTORU »GORENJSKEGA SEJMA« V KRANJU. PRI OGLEDU RAZSTAVE ZAHTEVAJTE INFORMACIJE, TAKO GLEDE CEN KAKOR TUDI GLEDE MOŽNOSTI NAROČIL. OBENEM SPOROČAMO, DA OTVARJAMO PRVO NAŠO POSLOVALNICO IN POPRAVLJALNICO OBUTVE V KRANJU — NA SAVSKEM BREGU — (BIVŠA POSLOVALNICA MČK)

*bo združena z
ogledom tovarne -
Vljudnovabimovso
našo javnost! -
Po ogledu bo
velika otvoritvena
zabava na
prostem, v slučaju
slabega vremena
pa v tovarniških
prostorih*

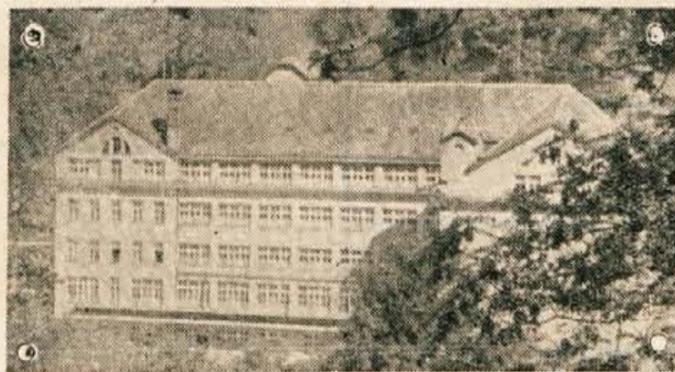
50 LET

Tovarne obutve

 Triglav

prej P E K O

1903

1953

TRZIČ

Ob Dnevu vstaje pošiljamo tovariške in plamteče pozdrave vsemu delavnemu ljudstvu z željami nadaljnih uspehov v graditvi socializma!

Obiščite nas na „Gorenjskem sejmu“ ter si oglejte naše izdelke in se prepričajte o njihovi kvaliteti!

TRGOVSKO PODJETJE

Sadje

Kranj

Nudi vsak dan vse vrste sadja, povrtnine in poljskih pridelkov po konkurenčnih dnevni ceh:

- na malo v svojih poslovalnicah v Kranju, v Tržiču, na Jesenicah, v Kamniku in v Zagrebu;

- na veliko iz svojih skladišč v Kranju, na Jesenicah in v Zagrebu ter s kamionskim razvozom na področju Gorenjske.

Odkupuje vse vrste sadja, povrtnine in poljskih pridelkov po najpovoljnejših dnevni ceh:

- neposredno od proizvajalcev v svojih odkupnih postajah v Kozani, Snežatnem, Medani, Kamniku, Trati kolo-dvor;

- potom Kmetijskih zadrug na področju Slovenije, kakor tudi izven Slovenije.

Oglejte si naš razstavni prostor na »Gorenjskem sejmu«!

Perilo je dragocen del ljudskega premoženja

Pranje z dobrim milom podaljšuje trpežnost perila in ga varuje pred trganjem.

»OVEN« milo, »Milin« pralni prašek in »Adria« toaletno milo so kakovostni izdelki Tovarne mila Kranj. Razstavljamo na »Gorenjskem sejmu« in se priporočamo za naročila.

Ob Dnevu vstaje

ŽELI VSEM DELOVNIM KOLEKTIVOM
NOVIH DELOVNIH ZMAG DELOVNI KOLETIV

Kemične tovarne Podnart

Razstavljamo na
»GORENJSKEM SEJMU«

Slavko Velikanja

steklobrusilec

Priporočam se za naročila!

Runo TOVARNA USNJA TRŽIČ

TELECJI, GOVEJI IN KONJSKI BOKS VSEH BARV —
PODLOGE, KROM IN BARVE, SEVRETE TER OBLAČILNO USNJE.

IMAMO MODERNO UREJENO SORTIRNICO VOLNE.

OGLEJTE SI NASO RAZSTAVO NA »GORENJSKEM SEJMU« V KRANJU, KJER IMAMO IZLOŽENE VSE VRSTE IZDELKOV.

IZDELUJEMO

DELOVNI KOLEKTIV

Tovarne kos in sepu Tržič

POŠILJA OB DNEVU VSTAJE VSEM DELOVNIM KOLEKTIVOM SLOVENIJE BORBENE IN PLAMTEČE POZDRAVE. HKRATI SE PRIPOROČA ZA OGLED SVOJIH NAJNOVEJSIH IZDELKOV, KI JIH RAZSTAVLJA NA »GORENJSKEM SEJMU«.

„Elan“ Tovarna športnega orodja Begunje pri Leseah

OGLEJTE SI NAŠE RAZSTAVLJENE IZDELKE NA »GORENJSKEM SEJMU«, V PAVILJONU II, D 30. — NAŠI DELOVNI USPEHI SO NAŠ PRISPEVEK K GRADITVI SOCIALIZMA — BOLJSI BODOČNOSTI NAS VSEH!

Obiskovalci „Gorenjskega sejma“

Obiščite naše GOSTINSKE PAVILJONE in KULINARIČNO RAZSTAVO v »Kranjskem dvoru«, kjer boste dobili poleg izbranih pijač najokusnejša jedila.

Toplo se priporočajo

„EVROPA“ „DELIKATESA“ „KRANJSKI DVOR“

v Kranju

INVALIDSKO PODJETJE INDUSTRIJA SUKNA

ZAPUŽE

RAZSTAVLJA SVOJE KVALITETNE IZDELKE NA »GORENJSKEM SEJMU« IN SE PRIPOROČA ZA OGLED IN NAROČILA.

Tovarna lepenke Tržič

izdeluje kvalitetno belo lepenko. Razstavlja na »Gorenjskem sejmu« in opozarja na svoje izdelke vse zainteresirane ter se priporoča za naročila.